

Slovenija

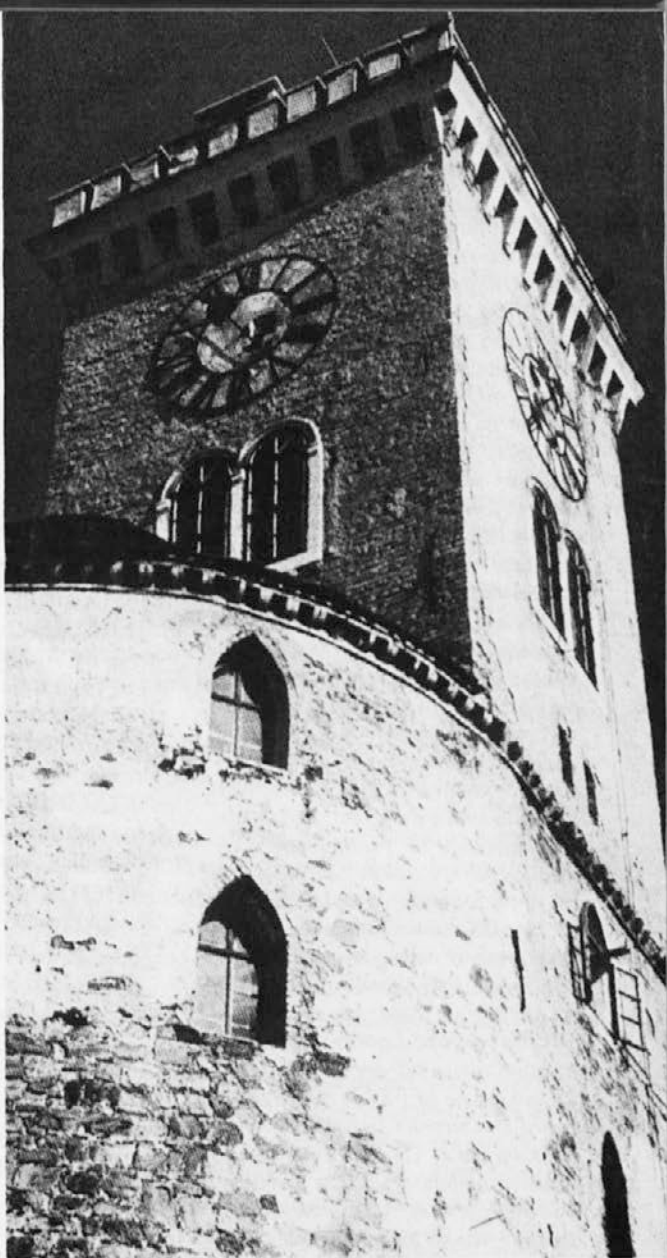
"Materin jezik je najdražja dota, ki smo jo dobili od svojih staršev. Skrbno smo ga dolžni ohraniti,

olepšati in svojim mlajšim zapustiti. Človeški jezik je talent, ki nam ga je izročil Gospod

1800 –
1862.

nebes in zemlje, da bi z njim kupčevali in napravili veliko dobička . . ."

ANTON
MARTIN
SLOMŠEK

THOUGHTS
LETO-YEAR 39

JANUAR
FEBRUAR
1990

misli

Naslovna slika: Časi se spreminjajo in oblasti menjavajo, Grad pa bedi nad Ljubljano kot nekaj stalnega...

+ + +

PRVA, dvojna številka, je vendarle končana. Ne bom se opravičeval zaradi zamude, ker se pri vsem delu, ki mi upogiba upokojenčev hrbet, ne čutim prav nič krivega. Zato je na mestu samo izrek: Bolje kasno, kot pa nikoli!

Sem pa na račun zakasnelosti dobil nekaj naročnin za dolga leta nazaj, ker so zamudniki pač mislili, da sem jim list ustavil, ker jim je naročnina že zdavnaj potekla. Tako ima tudi vsaka senčna stran nekaj svetlih točk...

Naj tu povem, da me zadnji čas domala bombardirajo pisma Slovenske izseljenske matice: s sporedi svojih letošnjih prireditev doma in v Avstraliji, z načrti za sodelovanje in seveda v prepričanju, da bom vse kakor sodeloval. Saj je vendar vodstvo izjavilo, da so za SIM odslej vsi izseljenci in zdomci enaki ter "političnih izdajalcev" ni več – torej je za sodelovanje pot odprta...

Tovariši, za enkrat še ne bo nič! Vsaj z mano ne, po mnogih grenkih izkušnjah. Prvi članek pove dovolj in dal sem ga v list, ker se strinjam z vsako njegovo besedo. Moje sodelovanje zavisi od aprilskih volitev. Za enkrat pa je v Sloveniji še vedno režim ene stranke in SIM njena podaljšana roka. Če bodo volitve prinesle spremembo vodstva Slovenije, bodo morali tudi SIM temeljito prerešati. Ko se bo to zgodilo, takrat pa: Da, z vsem srcem!

– Urednik in upravnik

KNJIGE! KNJIGE! KNJIGE!

Poština v ceni knjig ni vključena, če vam jih moramo poslati po pošti.

UČBENIK SLOVENSKEGA JEZIKA, I. DEL (SLOVENIAN LANGUAGE MANUAL, PART I) je došel iz ZDA in je spet naprodaj. Žal je drugi del pošel in nove izdaje najbrz ne bo. – Izdal Slovenian Research Center of America – Cena 12.– dolarjev.

SLOVENSKO SLOVSTVO – BERILO (SLOVENIAN LITERARY READER) – A. L. Ceferin (ed.) – Cena 11.– dolarjev.

SLOVENSKE NARODNE PESMI – SLOVENIAN FOLK SONGS – A. L. Ceferin (ed.) – Cena knjizice z audio - kaseto vred 6.– dolarjev.

ANGLEŠKO-SLOVENSKI in SLOVENSKO-ANGLEŠKI SLOVAR v eni knjigi, žepna izdaja. – Komac - Škrlič – Cena 12.– dolarjev.

OBRISI DRUŽBENE PREOSNOVE – Knjiga esejev Dr. Marka Kremzarja (Argentina) o preosnovi družbe. – Cena 10.– dolarjev.

LJUDJE POD BIČEM – Trilogija izpod peresa Karla Mauserja iz življenja v Sloveniji med revolucijo in takoj po njej. Zares vredna branja. – Cena vsem trem delom skupaj 12.– dolarjev.

ŠKOF ROŽMAN, I., II. in III. del. – Obsežno delo dr. J. Kolariča, podprto s številnimi dokumenti. Cena vseh treh zajetnih knjig skupaj je 40.– dolarjev. (Posamezne knjige: 7.–, 9.– in zadnja 28.– dolarjev.)

STALINISTIČNA REVOLUCIJA NA SLOVENSKEM, I. del. – Odlična študija razvoja dogodkov 1941 – 1945 v Sloveniji. Spisal Stane Kos, izdala Samozaložba v Rimu. Cena 13.– dolarjev.

POLITIKA IN DUHOVNİK – Zanimivo domače pisana avtobiografija pokojnega izseljenskega duhovnika v Angliji Msgr. Ignacija Kunstlja. Cena 2.– dolarja.

TEHARJE SO TLAKOVANE Z NAŠO KRVJO – Izjave prič o teharških dogodkih v letu 1945 po končani revoluciji. – Cena 2.– dolarja.

V ROGU LEŽIMO POBITI – Opisuje Tomač Kovač, priča pokola tisočev po končani revoluciji leta 1945. – Cena 2.– dolarja.

PISMA MRTVEMU BRATU (cena 12.– dol.), topli spomini na brata; **PRED VRATI PEKLA** (cena 8.– dol.), o zaporih po vojni - F. Sodja CM

VOJNA IN REVOLUCIJA – Roman Franka Blkviča na 708 straneh je izšel v Argentini – Cena broširani knjigi je 15.– dolarjev.

ČASOMER ŽIVLJENJA – Avtobiografska razmišljanja je zapisal Lev Detela, Avstrija. Knjiga je izšla v Argentini – Cena 13.– dolarjev.

CERRO SHAIHUEQUE – Pisatelj je naš argentinski planinec Vojko Arko in to ni njegova prva knjiga o gorah. – Cena 10.– dolarjev.

misli

(THOUGHTS) – Religious and Cultural Monthly in Slovenian Language. – Informativni mesečnik za versko in kulturno življenje Slovencev v Avstraliji. – Ustanovljen (Established) leta 1952. – Published by Slovenian Franciscan Fathers in Australia. – Izdajajo slovenski frančiškani v Avstraliji. – Urejuje in upravlja (Editor and Manager) FR. BASIL A. VALENTINE, O.F.M., M.B.E., BARAGA HOUSE 19 A'BECKETT ST., KEW, VIC. 3101 – Tel. (03)861 7787 – Poštni naslov: MISLI, P.O. BOX 197, KEW, VIC. 3101 – Naročnina za leto 1989 (Subscription) \$ 8.–, izven Avstralije (Overseas) \$ 15.–; letalsko s posebnim dogovorom. – Naročnina se plačuje vnaprej. – Poverjeništvu MISLI imajo vsa slovenska verska središča v Avstraliji. – Rokopisov ne vračamo. – Dopisov brez podpisa uredništvo ne sprejema. – Za članke objavljene s podpisom odgovarja pisec sam. – Stava in priprava strani (Typing and lay out): MISLI, 19 A'Beckett Street, Kew, VIC. 3101 – Tisk (Printing): Distinction Printing, 164 Victoria Street, Brunswick, Victoria 3056. Telephone: (03) 387 8488

božje

misli

in

človeške

Leto

39

št.

1 in 2

JAN./FEBR. 1990

VSEBINA:

Leto upanja in modrosti

– Dr. Marko Kremžar – stran 1

Zdravljica – pesem

– France Prešeren – stran 2

Ob prazniku – 8. februarja

– Joža Lovrenčič – stran 3

O našem šolanju 1990

– A. L. Ceferin – stran 5

Luč /Iz "Preproste stvari"/

– Emilijan Cevc – stran 7

Pregled dela za Baragov proces

– P. dr. Bruno Korošak OFM,
postulator – Iz "Božje besede"

– stran 9

Središče svetih Cirila in Metoda,
Melbourne

– P. Bazilij – stran 11

Izpod Triglava – stran 14

Slomšek nam govori . . .

– škof F. Kramberger – stran 16

Pesem o komunistih /iz l. 1850/

– A. M. Slomšek – stran 17

Središče sv. Rafaela, Sydney

– P. Valerijan – stran 18

Premakljivi svečnik – roman

– Lojze Kozar – stran 20

Naše nabirke – stran 20

Središče svete Družine, Adelaide

– P. Janez – stran 24

Politika je vlačuga!

– Cvetko Falež – stran 25

Z vseh vetrov – stran 26

Kotiček naših mladih – stran 28

Križem avstralske Slovenije

– stran 29

Resnica je kislja kot cviček – pa

se le nasmejemo . . . – stran 32

LETO UPANJA IN MODROSTI

LETO GOSPODOVO 1990 pričenjamo pod vtisom pretresov, ki imajo središče v Vzhodni Evropi, a ki rušijo temelje tudi komunistični oblasti v Sloveniji.

Novo desetletje se nam predstavlja kakor prag nove dobe, katere obrisi so še nejasni in v veliki meri odvisni od dogodkov in od odločitev, ki so še pred nami.

Vladar zgodovine nam kaže svojo moč, ko ruši v prah družbene in politične sisteme, brez revolucije, brez vojske, pod silno težo naravnega zakona, ki končno pomete z vsem, kar je umotvor človeškega napuha. Novim rodovom daje možnost preroda, da se ob spominu na težke zablode še nedokončanega obdobja odločijo za boljšo smer. Odpira in ponuja človeštvu vedno nove in nove možnosti, a prepušča odločitve ljudem.

Vendar kakor se novo obdobje ne pričinja z jasno črto med "prej" in "potem", se tudi staro ne umika brez odpora.

Komunistična partija, notranje prazna in dekadentna, pod silo razmer hitro pozablja na svoj internacionalizem, na razredni boj, celo na sovražstvo do Cerkve, na svoje medrevolucijske in porevolucijske zločine ter krivice; zamenjala bo simbole in ime, sprejela bo nova pravila politične igre, da bi le ohranila v svojih rokah niti oblasti.

Če smo, rod slovenskih beguncev, vsa dolga desetletja političnega zdomstva molili za vztrajnost, za zvestobo Bogu in narodu, za svobodo Slovenije, za spreobrnjenje zapeljanih rojakov in tistih, ki so nas preganjali ter zakrivali smrt tisočev, se zdi, da bomo to zadnje obdobje zdomstva, ko se na obzorju že svetlika zarja svobode, morali prositi Svetega Duha za lastno razumnost in pravo pamet.

Pred skoraj pol stoletja je slovenska Komunistična partija, polna revolucionarnega zagona, "ponujala roko" katoličanom, da bi jih lažje zgrabila za vrat. Danes nam razpadajoči ostanki iste partije ponujajo roko na drugačne načine, da bi nas potegnili s seboj v brezno, proti kateremu drsé.

Ko so nas hoteli uničiti s silo, se nismo dali, ko so nas obdajali z zidom brezbrčnosti, smo živeli naprej, klevetam smo odgovarjali z zaupanjem v resnico, ko so oznanjali našo smrt, smo samozavestno nadaljevali z delom za slovenstvo in krščanstvo med nami ter razmišljali in pisali o skupni slovenski prihodnosti.

Zdaj, tik pred koncem, pa so spremenili taktiko. Čez noč

ZDRAVLJICA

PRIJATLJI, obrodile
so trte vince nam sladko,
ki nam oživilja žile,
srce razjásni in oko,
ki utopi vse skrbi,
v potrlih srcih up budí!

KOMÚ najpred veselo
zdravljico, bratje, čmo zapet?
Bog našo nam deželo,
Bog živi ves slovenski svet,
brate vse, kar nas je
sinov sloveče materel
V SOVRAŽNIKE 'z oblakov
rodú naj našga trešči grom;
prost, ko je bil očakov
naprej naj bo Slovencev dom,
naj zdróbé njih roké
si sponse, ki jim še težél!

EDINOST, sreča, sprava
k nam naj nazaj se vrnejo;
otrok, kar ima Slava,
vsi naj si v róke sežejo,
da oblast in z njo čast,
ko pred, spet naša boste last!
BOG živi vse Slovenke,
prelepe, žlahtne rožice;
ni take je mladenke,
ko naše je krvi deklé;
naj sinov zarod nov

iz vas bo strah sovražnikov!
MLADENČI, zdaj se pije
zdravljica vaša, vi naš up;
ljubezni domačije
noben naj vam ne usmrtili trup;
ker zdaj vas kakor nas
jo srčno branit kliče čas!

ŽIVÉ naj vsi naródi,
ki hrepene dočakat dan,
ko, koder sonce hodi,
prepír iz svéta bo pregnan,
ko rojak prost bo vsak,
ne vrag, le sosed bo mejak!
NAZADNJE še, prijatlji,
kozarce zase vzdignimo,
ko smo zato se zbrat'li,
ki dobro v srcu mislimo;
dókaj dni naj živi
vsak, kar nas dobrih je ljudí!

FRANCE PREŠEREN

smo postali zanje zanimivi, bližajo se nam z laskanjem in darili. Izseljenska matica kot ud zloglasne notranje uprave hoče še v zadnji minuti zrušiti to, kar ji ni bilo mogoče omajati vseh štirideset let.

Prav je, da se zavedamo mi sami, pa tudi dobromisleči oporečniki doma, da je nemoralno, če ta ali ona ustanova, ki še vedno črpa v slovenski republiki sredstva iz blagajne, nadzorovane po totalitarnem sistemu, ponuja političnim emigrantom, svojcem pobitih in zatiranih miloščino v obliki štipendij, potovanj, honorarjev, vabil na kongrese, plačanih voženj in javnih časti. Sistem, ki je po svojem bistvu zločinski in nemoralen, ne more dajati časti. Kdor z njim sodeluje, si čast lahko umaže, prejeti je od njega ne more. In darila? Od obljubljenih orkestrrov pa do ponujanih kulturnih turnej, s katerimi, pravi, jo, da hočejo pokazati "novega duha in dobro voljo", gre le za slabo prikrito oblike podkupnine, namenjene tistim, katerim so vzeli domovino in imetje ter jim istočasno, na drugih mestih, še vedno jemljejo dobro ime.

Take metode kažejo prezir do naše morale, pa tudi do naše razumnosti.

Nismo nespravljivi, a dokler deluje poslednja celica totalitarizma med našim narodom, dokler ne uživa ljudstvo svobode, do katere ima pravico, dokler trohne neštete žrtve v neznanih grobovih po vsej slovenski zemlji, je vsako sprejemanje uslug od režima izdaja našega prepričanja in naših rajnih. Ko nam bodo pošiljali v znak "novega duha" svoje orkestre, pomislimo, da bi pomenil ples ob njihovi glasbi, pa četudi ob slovenskih polkah, teptanje naših svetih grobov.

Pa se v eno smer bodo stegovali roke, v upanju, da nas odtrgajo od tega, kar smo. Naše gospodarstvenike in ustanove bodo prosili za denarno pomoč, češ da gre za Slovenijo. Ljudske nabirke za razne plemenite namene naj bi pomagale, da se mi v emigraciji "iznebimo svoje zgodovinske krivde", kakor je že napisal nekdo v domovini. Tudi to je žalitev zdrave pameti. Vsaka pomoč enemu delu totalitarnega proračuna je pomoč nemoralni vladi v celoti. Dolžni smo pomoč Sloveniji, a šele takrat, kadar bo ta pomoč krepila slovensko svobodo, ne pa sistema, ki črpa iz našega naroda življenjsko silo že skoraj pol stoletja. Pomoč rakastim celicam pomeni škodo vsemu organizmu.

Nosilci nelegitimne oblasti so. Naj najprej vrnejo narodu svobodo, svojim žrtvam čast, in oškodovanim, kar so jim dolžni, naj razpuste organizme, ki služijo totalitarizmu, pa se bo vrnila v slovensko občestvo sloga in bomo lahko z mirno vestjo izmenjavali čez morje svoje kulturne in stvarne dobrine.

Medtem pa teče politični čas z izredno naglico in to predvsem v Evropi.

Kar je danes omajana zgradba, bo morda že jutri kup ruševin. Tudi na to moramo biti pripravljeni.

Tisti hip namreč, ko bo sedanja politična in državna struktura v domovini razpadla, bo nastopil čas, da priskočimo našim rojakom na pomoč z vsem, kar premoremo kot posamezniki in kot skupnost. To bo čas, ko si bomo svobodno segli v roke in spoštljivo skupaj pokopali naše rajne.

MARKO KREMŽAR

K uvodniku: Že sem pisal svojega za to prvo številko novega letnika MISLI, ko sem v argentinskem "Duhovnem življenju" našel članek dr. Marka Kremžarja s popolnoma slično vsebino, da sem si z njim lahko prihranil čas. — Urednik

OB PRAZNIKU

DAN OSMEGA FEBRUARJA — naš narodni kulturni praznik. Ob 151. letnici smrti se klanjamo spominu velikana med velikani našega slovstva — pesnika FRAN-CETA PREŠERNA (1800 — 1849).

KDO je bil Prešeren, kaka je bila njegova življenjska pot, menim, da večina izmed nas dobro ve. Zato bom poudarjal le njegov pomen za slovensko slovstvo in za naš slovenski narod.

Že v uvodu sem omenil, da je bil velikan na našem slovenskem Parnasu. Mirno lahko trdimo: če bi ne bilo Prešerna, verjetno danes ne bi govorili naš lepi slovenski jezik. Res je, da je Valentin Vodnik začel pesniti v našem jeziku, res je, da je Primož Trubar napisal prve slovenske knjige, a to je bilo vse premalo. V Prešernovem času je bila "huda borba" med Ilirci Stanka Vraza in onimi Slovenci, ki so trdili, da je tudi naš jezik lahko književni jezik. Vraz je bil tudi pesnik, a je pisal v zagorskem narečju hrvaščine. Vstal je Prešeren in z močjo svojih pesmi dokazal, da naš jezik ni jezik kmetov, temveč da lahko ponosno vstopi v vrste drugih kulturnih jezikov.

Poglejmo sedaj v skopih obrisih Prešernovo pesem in njen pomen. V svojem motu k Poezijam pravi:

Sem dolgo upal in se bal,
slovo sem upu, strahu dal,
srce je prazno, srečno ni,
nazaj si up in strah želi.

Vsem, ki so ga napadali, je odgovoril v Orglarju, ko je dejal:

Pusti peti moj'ga slavca . . .
Komur pevski duh sem vdihnil,
ž njim sem dal mu pesmi svoje . . .

Spoznal je trpko resnico:

Step je, kdor se s petjem ukvarja,
Kranjec moj mu osle kaže,
pevcu vedno sreča laže,
on živi, umrje brez d'narja.

Življenje je močno trlo Prešerna, zato je zahrepenel po svoji rodni Vrbi in zapel:

O Vrba, srečna, draga vas domača,
kjer hiša mojega stoji očeta;
da b' uka žeja me iz tvojga sveta
speljala ne bila, goljfiava kača!

Trpel je vsled neuslišane ljubezni:

Žalostna komu neznana je resnica,
da jo ljubim;
v pesmih mojih vedna, sama govorica,
da jo ljubim.

Višek njegove izpovedi ljubezni je pa postavil v svoj sonetni venec, posvečen Primicovi Juliji:

Poet tvoj nov Slovincem venec vije. . .
Iz krajev niso, ki v njih sonce sije —
mokrocvetiče rožce poezije.

Ljubezen, neuslišana ljubezen je sijala iz njegovih pesmi, ki so prišle iz pesnikovega ranjenega srca.

Prešeren je ljubil svoj narod, z njim je trpel in sanjal o lepši in boljši bodočnosti slovenskega naroda. Nazdravil je svojemu narodu v Zdravici. Pokazal je Prešeren Slovincem, kje je njihova pot, v Uvodu h Krstu pri Savici z verzi:

Največ sveta otrokom sliši Slave,
tje bomo najdlji pot, kjer nje sinovi
si prosti vol'jo vero in postave.
Ak pa naklonijo nam smrt bogovi,
manj strašna noč je v črne zemlje krili,
kot so pod svetlim soncem sužni dnovi!

Tako je pel svojemu narodu naš velikan Prešeren. Josip Stritar je napisal: "Če bi bili narodi poklicani pred sodni stol, da bi dokazali, kako so gospodarili s

svojimi talenti, bi za nas Slovence zadostovalo, če bi pokazali drobno knjižico Prešernovih poezij."

Oton Župančič pa je zapisal: "Edini Prešeren je premagal čas, ki sega v sedanost in bodočnost. Bil je človek, rojen iz ljubezni, in je od ljubezni izkrvavel."

Vse to je bil France Prešeren. Mi Slovenci bi morali imeti vedno ob sebi njegove Poezije kot neko biblijo slovenstva, kot biblijo ljubezni do našega naroda. Mi, ki nas je rdeča tiranija pognala v tujino, iščimo v prelepah verzih našega Prešerna uteho, iščimo oporo v naši narodni zavesti in naj nas ti verzi utrjujejo v prepričanju in v veri, da po Golgoti trpljenja pride jutro Vstajenja, ker narod naš noče umreti in hoče svobodo. Učimo naše otroke v tej veri, berimo jim Prešernove verze in jim s tem dokazimo, da je tudi naš prelepi slovenski jezik po zaslugi Franceta Prešerna pesniški jezik.

JOŽA LOVRENČIČ

Kranj – kraj smrti pesnika Prešerna

*PO različnih potih hodimo. Na različne načine trpimo in se veselimo.
Ni samo kri, katera nas veže. Bolj kot kri veže duh, ki je na večnost pripet,
ki ga ni mogoče vkleniti v nobene verige,
ki mu niso nobene višine previsoke in nobene globine pregloboke.
Zavoljo njega smo lahko prav tako svobodni vrh visoke gore kakor na dnu najbolj temne ječe.
V tem duhu se lahko srečavamo vsak dan. In to je velika milost.
Zakaj vedno je le duh tisti, ki veže, kar daljave ločevajo.
V svoje duše in v svoja srca lahko spravimo vse, kar nam je ljubo.
Ne samo svojega doma in svoje domovine, marveč ves svet in vsa pota in vse,
kar človeka dviga in plemeniti:
hrepenenje po pravici, hrepenenje po svobodi, po ljubezni in miru.
V tem je lahko bogat vsak, naj živi kjerkoli.*

KAREL MAUSER

O našem šolanju - 1990

ALEKSANDRA L. CEFERIN

avstralska vlada in vzgojitelji, je: kako pripraviti šolsko vzgojo mladine na življenje v svetu, ki se tako hitro spreminja.

Včasih je zadostovala izobrazba za določen poklic za celo življenje. Danes pa so spremembe takšne, da je priprava za poklic čez petnajst ali dvajset let lahko zastarela in potreben je nov študij. Drugače povedano: mnogo današnjega znanja bo odveč, poklici bodo izginili. Zato mora biti poudarek v šolanju bolj na splošni izobrazbi in širokem znanju kot pa v specializaciji. S tem se študent pripravlja na prihodnost in na različne, danes morda še neznane poklice. Kompjuter, rekorder in televizija so v današnji šoli tako važen del učnih pripomočkov, kot so bili prej pero, papir, šolska tabla in knjiga. Študent se bo moral seznaniti z uporabo kompjueterja, kjer koli bo zaposlen v najrazličnejših poklicih. V mnogih pisarnah je že spodrinil pisalni stroj in kartoteko. S kompjueterjem lahko dobimo podatke v minutah, ko so bili prej potrebni dnevi in tedni.

Doba šolanja se podaljšuje. Danes že nad polovico srednješolcev dovrši dvanajsetletno šolanje z maturo. S šolskimi reformami se spreminja tudi dosedanji način ocenjevanja, posebno na maturitetni stopnji. Pri nas v Viktoriji bo novi V. C. E. (Victorian Certificate of Education) pridobljen sedaj s študijem preko dveh let – v enajstem in dvanajstem letniku. V novem sistemu bo študent imel večjo izbiro predmetov in bo lahko podaljšal študij po potrebah in zanimanju. Moral bo dovršiti vrsto predpisanih nalog med letom. Izpitov na koncu šolskega leta, kot smo jih poznali doslej, ne bo več. Pravtako bo odpravljeno razlikovanje med predmeti HSC grupe ena in dve. Vpeljane bodo izboljšane metode ocenjevanja, ki naj bi med drugim zagotovile boljšo izbiro primernih študentov za visokošolske študije. Zadnja leta so tudi pogajanja med vzgojnimi komisijami naših dežel za odpravljanje razlik med šolskimi sistemi in za poenotenje standardov v Avstraliji.

Po novem sistemu bodo morali vsi študenti zadovoljivo dovršiti angleščino. Dobra ocena v tem predmetu bo med drugimi lahko omogočila sprejem na univerzo ali zaposlitev. Pri študiju angleščine se študent nauči logično misliti, izražati in občeati ustno ter pismeno. Zato bodo vzgojne ustanove in delodajalci upoštevali tako znanje. Vse bolj postaja tudi važen študij še enega jezika. Morda ni tako važno kateri drugi jezik se kdo nauči – saj zahteva polna usposobljenost v jezi-

ZAČETEK vsakega šolskega leta postavlja starše pred nove odločitve. Vprašanje je, kje in kako naj bo otrok dobro vzgojen in najboljšje pripravljen za življenje.

V Avstraliji imamo obvezno desetletno šolanje. To se pravi, da vsak otrok dobi splošno pripravo za življenje in delo. Odvisno pa je od šole ter učenčeve sposobnosti in pridnosti, kakšno izobrazbo si bo s šolanjem pridobil.

Največ otrok obiskuje državne šole, ki so vsem dostopne. Pouk je brezplačen, stroški za šolske potrebščine nizki. Vendar obiskuje več kot četrtnina vseh šoloobveznih otrok različne privatne šole. V te šole vpisujejo starši, ki želijo za svoje otroke posebno določeno vzgojo. Seveda morajo starši za to plačevati šolnino, ki je lahko precej visoka.

Med šolami so često lahko velike razlike. Starši, ki cenijo versko vzgojo, lahko vpišejo svoje otroke v katoliško šolo. Ta posreduje učencu poleg znanja tudi vero in krščanske vrednote, ki so mu v pomoč za dobro življenje. Druge privatne šole nudijo vrsto poučevanja in vzgoje, ki se staršem zdi posebno primerna.

Danes vse šole organizirajo posebne dneve za ogled ter pripravljajo publikacije, da so tako starši lahko res dobro informirani, predno izberejo vzgojni zavod za svojega otroka.

Namen šolanja ni samo, da se mladina nauči pisati, brati in računati. Zdaj se pričakuje in je potrebno, da si učenec pridobi in razvija razumsko ter čustveno presojanje in izkušnje. Razvija svoje sposobnosti potom govora, poslušanja, pisanja in občeavanja z okolico.

V zadnjih letih opazujemo vedno večje in hitrejše spremembe, ki jih povzročata nova – elektronska tehnologija. To vpliva na posameznika, na družino in družbo, na zaposlitev in tako v veliki meri tudi na šolstvo.

Vprašanje, na katerem delajo v zadnjem desetletju

ku dolgoleten študij in je potreben daljši obisk dežele, v kateri se jezik govori — temveč sta važni sposobnost in disciplina, ki si jo študent z učenjem jezika pridobi. Zato se tudi ceni, če je študent maturiral v jeziku svojih staršev.

Pravtako je važen študij matematike. Ako študent že ve, kakšna zaposlitev ali nadaljni študij ga veseli, potem si še izbere predmete, ki so predpisani ali potrebni. Če se študent še ni odločil za poklicno usmerjenost, je široka izobrazba s predmeti iz področja tehničnih ved, umetnosti in kulture najboljša. Poleg poklica pride taka izobrazba prav v vsakdanjem življenju dobro šolanega človeka, ki je lahko kos spremembam.

Toliko na splošno o študiju. Zdaj pa še nekaj o slovenščini.

Letos štejejo že štirinajst let, odkar se nas je nekaj učiteljev zbralo v Melbournu, da izposlujemo poučevanje slovenščine tudi v državnih šolah. Izdelali smo učne načrte, preskrbeli knjige. To smo dosegli sami, brez pomoči drugih. Zavedni slovenski starši pa so pošiljali svoje otroke na sobotni pouk. Ti starši so vredni vsega spoštovanja kot ljudje, ki so ponosni na svoj rod in želijo, da tudi otroci rastejo v znanju in spoštovanju slovenske besede in kulture. Podobno so se potrudili v Sydneyu in nekaterih ostalih krajih Avstralije. Učenje slovenskega jezika je velika prednost za umski razvoj otroka. Zato je pouk slovenščine v etničnih in državnih šolah tako dragocen. Poleg vzgojnih pridobitev, pa je vrednost materinega jezika v povezovanju in boljšem razumevanju med otroci in starši in v premostitvi razlik med starejšo in mlajšo generacijo.

Na vrhu očaka Triglava — rdeča peterokraka zvezda je izginila z Aljaževega stolpa . . .

O DOMOVINA, ko te je Bog ustvaril, te je blagoslovil z obema rokama in je rekel: Tod bodo živeli veseli ljudje. Skopo je meril lepoto, ko jo je trosil od vzhoda do zahoda; šel je mimo silnih pokrajin, pa se ni ozrl nanje — strme proti nebu s slepimi očmi in prosijo milosti. Nazadnje mu je ostalo polno prgišče lepote; razsul jo je na vse štiri strani, od štajerskih goric do strme tržaške obale ter od Triglava pa do Gorjancev in je rekel: Veseli ljudje bodo živeli tod; pesem bo njih jezik in njih jezik bo vriskanje!

Kakor je rekel, tako se je zgodilo. Božja setev je pognala kal in rodila — zrasla so nebesa pod Triglavom.

IVAN CANKAR

KO ODZVONI večerno Marijo, zagore vsa okna v vasi. Ta trenutek prihaja novo življenje. Oči se mu morajo šele privaditi. Srce ga vsrkuje počasi, kakor bi se prebujalo iz trenutnega začudenja. Ljudje se prekrižajo in pravijo: "Dober večer."

Luč tiho gori nad mizo.

Strop nad njo je lahno okajen. Zdi se mi, da pijem dobro žganje, ki močno diši.

Naše kretnje se izpreminjajo. Dan je zapustil v njih sledove, večer jih je zresnil. Večerja se kadi. Žlice enakomerno podrsavajo ob rob velike sklede. Otrok leze na klop pri peči. Mačka tiho prede.

Ta čas se severno obzorje počasi temni, le zahod in vrh gore, ki zre iznad gozdnatega predgorja, še žari v zadnjem škrlatu. V tem žarenju je nekaj boleče lepega; kot nož se zajeda v oko. Planina se staplja s temnim baržunom neba.

O, čista kristalnost noči, ki zveniš kakor odmev stalaktitov v somračju podzemeljskih dvoran. Poln in pijan sem od tvojega zvoka. V takih trenutkih človek s slastjo misli na smrt.

Vse meje se zabrisujejo. Zemlja spokojno sope.

Nihče ne govori praznih besed. Gospodarjeve besede imajo prizvok davnih himen. Preproste so in vsaka ima svojo težo. To so besede, ki enačijo človeka z večnostjo in mu vlivajo veličastje – besede o delu.

So stvari, ki spominjajo človeka na molitev. Pogosto prav tiste, ki smo jih navajeni od prve mladosti in se nismo nikdar zavedeli njih lepote, toda v nekem posvečenem trenutku nas navdajo z radostjo in spoštovanjem.

Svoje dni nisem nidar pomislil, da bi bila takale svetilka kaj posebnega. Vsak dan smo jo prižigali, morda celo z neko nejevolnostjo, kajti poprej je bilo treba osnažiti stekleni valjček s cunjjo, ovito na kuhalnico, in to je bilo odvečno delo. Nikdar se nismo zavedeli, da je v tem nekaj obrednega, kakor kadar ministrant pred mašo naliva vino in vodo v cinaste vrčke . . . Ko smo svetilko prižigali, je zadišalo v sobi po petroleju in ožganem stenju. In vendar so vstali predmeti iz oljnate teme drug za drugim: postelja, miza, podobe na stenah, vrč z rožami, kruh na mizi, predalnik, vsak predmet v svoji večerni podobi, prav tak kakor v podnevni svetlobi, pa kljub temu popolnoma drugačen . . . Spet smo zagledali svoje obraze, luč jih je oživljala; oleseneli so, ko so se pomaknili od nje, ljudje so se ob vsakem koraku prerajali. Čim više smo dvignili svetilko, tem bogatejši smo bili . . . Toda takrat nisem pomislil, da je svetilka z zrcalom, ki smo jo za nekaj novčičev kupili v trgovini ali na sejmu, prav za prav zelo lepa in dobra . . . Kar smešna se mi je zdela s svojim vsakdanjim oljnatim vonjem po petroleju in z rjavim stenjem v stekleni buči, zvitim ka-

Luč

kor kača, ki se je v smrtnem boju zapletla v lastno telo. Kadar smo stopili iz kuhinje v sobo, smo jo morali nositi s seboj in med vrati je plamen vedno zatrepetal in postal modrikast. Ne, takrat nisem imel Rembrandtovih oči, da bi znal ločiti luč in senco na materinem obrazu in vse tiste zlatenkaste igre luči na predmetih . . . Vse se mi je zdelo vsakdanje, kajti ponavljalo se je dan za dnem in preveč sem zahteval, da bi bil z malim zadovoljen . . . Da dojamemo ljubezen preprostih stvari, se moramo vsemu odreči!

Včasih mi je žal za tiste stare leščerbe, ki so nekdanje svetile starim očetom. Tako so bile podobne oljenkam, ki jih najdemo v grobovih z žarami in ob telesih mučencev – Felix in pace! . . . Izginile so kakor pozabljene igrače, toda luč je ostala. Ostala je z nami kakor zvesta sodruga, ki nas brani ponoči in nam vzbuja občutek, da živi ob nas kakor zvesto, razumevajoče bitje.

Živi!

V nemi temi in zapuščenosti noč resnično boli. So trenutki velike osamelosti, ko nam čas in prostor legata na ramena in nam je v srcu grenko, da bi pelin pogljal iz njega. So trenutki, ko bi najrajši kričal od groze. Tedaj si prižgemo svetilko, včasih sredi belega dneva – zapuščene duše to vedo! – in nenadoma začutimo, da je v njej nekaj živega, tolažečega, tovariškega. Tedaj razumemo, zakaj prižigamo luči na grobeh in zakaj se trpeče duše prikazujejo v podobah majhnih luči.

Doživel sem luč tistega trpko lepega večera z murni in mlajem.

Prijatelj je odhajal. Ponudil mi je roko in rekel: "Vrnil se bom . . ." Potem je odrinil vrata in stopil pod prve zvezde. V zadnjem svitu sem videl še njegov lahko se zibajoči korak, nato so mu svetli lasje potemneli, končno ga nisem več ločil od žive meje za sosedovim vrtom. Le njegove korake sem še slišal. Potem nič več.

V ušesih mi je zvenel njegov zadnji glas. Vem, vrnil se bo! Toda bojim se, da ga tedaj ne bom več spoznal. Morda ga niti lučka ne bo več spoznala. Tiho gori, vsak dan je višji njen plamen – in čaka. Zdi se mi, da ima srce majhne deklice.

Ko sem tisti večer spet stopil v hišo, sem občutil veliko osamelost. Le luč mi je tiho drugovala. Toplo hvaležnost sem občutil do nje.

Luč nas združuje. Nobene razlike ne dela. Ne dobrih ne slabih ljudi ne pozna, kajti za razlikovanje med njimi je treba, da smo sami z obojnimi obloženi, s slabim še bolj kot z dobrim. Živim in mrtvim sveti. Spremlja nas in nam pomaga. Sveti čevljarju, ki onkraj ceste še vedno nabija s hitrimi udarci ob podplat. Vidim ga, kako se globoko sklanja nad delo. Obraz mu je v sencih, le naočniki se mu svetijo. Ptič v kletki že spi pod pregrnjeno cunjjo.

Sveti šivilji, blede ženi z upognjenim hrbtom; zdajle pripravljala deklicam birmanske obleke. Okna ima zastarta z rdečimi zastorci.

Nekaj dobrega, dobrega je luč!

Prav zdajle brli ob porodnih bolečinah tolikernih mater in čez trenutek bo zasijala v očeh tolikernih novorojenih bitij.

Prav zdajle sveti bolnikom; vso noč jim dela družbo in v veliko tolažbo jim je. Umirajoči jo drže v ohlajajočih se rokah. Nešteto ljubečih src moli ob njihovih posteljah: "in večna luč naj jim sveti . . ."

Luč gori v hlevih, kjer trpi bolna živina ter storjajo ovce in krave.

Toliko mladih deklic jo kot v pravljici postavlja na okno, da sveti ljubljanim na pot.

Rudarjem v rudnikih brli, popotnik jo nosi na svojem romanju skozi noč.

Z vsemi brati in sestrami smo združeni po njej, kakor obhajilo je našim očem . . .

In v globinah cerkva rdeče odseva na zlatih plaščih svetnikov in vratcih božjega šotora ter noč in dan moli namesto utrujenih src . . .

O, luč, milost, ki nam podarjaš stvari, hčerka velike besede: "Hočem!"

Rad bi, da bi bile moje besede kakor spev pevca ob vodah, ki s prižgano svetilko pričakuje – kaj? Ne vem! Sedi negibno, z rokami na kolenih, kakor kipi kraljev pred svetišči v puščavi, in strmi v svetilko nad mirno vodo, kjer se preletavajo nočni ptiči. Rad bi za-

kričal: "Luč! Luč!" kakor izgubljeni popotnik, o, luč, zvesta čuvarica življenja. "Tukaj sem!" bi klical. "Ves sem pripravljen, čakam svoje službe! Uči me darovanja, luč!"

Luč, tiha sestra sonca, zvezd in ognjišča, najpreprostejša, najlepša in največja izmed vseh stvari, naša milostna darovalka – kljub preobilju sveta in za vse darove ljudi se ti ne bom odrekel!

Še mi zveni v ušesih pesem iz ljudske šole: vem, sedel sem ob podstrešnem oknu, ki je gledalo ravno v cerkvico na Malem gradu, ter se je učil na pamet . . . Sedel sem po turško in si gladil kolena, kajti učil sem se pesmi in to ni bila lahka stvar, kajti če pomislim, da so spodaj nekje kričali otroci ter se lovili okoli vodnjaka. Takrat mi ni bila pesem prav nič všeč; mislim, da je nisem niti razumel, čeprav je bila namenjena otrokom. Bila je le nadležno breme . . . Toda njeni verzi mi še danes pojo v ušesih – in prav zdajle, ko pišem tele vrstice, zlasti konec:

Sonce je zašlo za goro,
mesec je odšel za soncem,
ogenj v hiši je ugasnil,
sam ostal si brez besede;
odgovori, Ciciban:
kaj je naša zadnja luč?

Naša zadnja luč je duh:
vse je jasno, duh nam seva,
k Bogu pota razodeva.

Sonce, mesec, ogenj, beseda, duh . . .!

Sonce, dobrotni podeljevalec življenja, oče upanja; mesec, tih sopotnik na nočnih poteh; ogenj, ki nas veže v občestvo družine; beseda, ki nas druži preko meja; duh, tajna svetilka srca, ki nam razsvetljuje pot do samega Boga . . .

Veliko sem doživel nocej!

Bili so dnevi, ko sem verjel, da ima slednje naših neznatnih življenj svojo svetilko, ki počasi dogoreva. Plamen nekaterih že pri rojstvu ni večji kakor cvet marjetice – to so svetilke angelov . . . Takrat, ko sem bil še poln te lepe vere, mi je oče govoril:

"Ne jezi se na uro in ne kolni luč! Nekoč ti bo bila zadnja ura in svetila poslednja luč."

Še danes se mi zde te besede kakor enajsta božja zapoved.

Da, nekoč bomo v trudnih rokah držali poslednjo blagoslovljeno svečo. Tedaj se nam bodo oči počasi zapirale, luč v njih bo ugašala, nekje se bo utrnila ugasla zvezda . . .

Bog nam daj milost srečne smrti . . .!

EMILIJAN CEVC

Pregled dela

za beatifikacijo
FRIDERIKA
BARAGA

PRVI, ki se je lotil cerkvenega postopka za prištetje Friderika Baraga k svetnikom, je bil frančiškanski pater Chrysostomus Verwyst, po rodu Holanec in dolgoletni misijonar med Indijanci Severne Amerike. Nalogo je za tisti čas – 30 let po Baragovi smrti – zelo dobro opravil: napisal je izčrpen Baragov življenjepis na podlagi njegovih izjav in dokumentov, zbral mnoga pričevanja belih priseljencev in rdečkožcev o Baragovi svetosti, napisal tudi poglavje o njegovih junških čednostih in navedel celo dva izredna dogodka – čudeža – na Baragovo priprošnjo. Prizadevni misijonar pa, žalibog, ni imel od tedanjega marquetteškega škofa uradnega potrdila in pooblaščenja za postulatorja in njegovi dokazi ter gradivo niso mogli dobiti značaj pravosodne vrednosti.

Ko je tedanji marquetteški škof Friedrich Eis v letu 1900 prebral Verwystovo poglavje o milostih ozdravljenja na Baragovo priprošnjo, je zaključil, da še ni prišel čas za postopek beatifikacije. Duhovnikom svoje škofije je naročil, naj pridigajo o Baragovih krepostih in spodbujajo vernike, naj se kandidatu priporočajo za izredna uslišanja. Podobna stališča so za škofom Eisom zavzeli tudi naslednji marquetteški škofje. Še v letu 1950 je marquetteški generalni vikar Msgr. Zryd zatrjeval na Kongregaciji za svetnike v Rimu, da do tedaj še niso na Baragovo priprošnjo odkrili takega uslišanja, ki bi ga mogli oceniti za čudež. V resnici pa je bila zadeva uslišanj precej drugačna in v Baragov prid.

PRAVILNI ZAČETEK

Prelati rimske kurije so Msgr. Zrydu priporočili resno znanstveno poglobitev vseh vidikov Baragovega svetniškega življenja. Tako se je marquetteški škof Thomas Noa leta 1952 odločil za ustanovitev zgodovinske komisije izvedencev za zbiranje in preučevanje gradiva za svetniški postopek. Ta komisija je v petnajstih letih neumornega dela zbrala okoli 400.000 listin in razprav, ki se nanašajo na Baragove spise, na pričevanja o Baragovem svetniškem življenju in delovanju ter o moči njegove priprošnje.

Baragovi častilci so se vztrajno oglašali škofu Nou in ga prosili, naj kljub vsem nepopolnostim takoj začne s sodnim postopkom. V letu 1969 je zastopnik marquetteškega škofa Rev. James Wolf – po mojih napatkih – začel pripravljati prvo sintezo vseh glavnih dokazov za beatifikacijo. Leta 1972 se je škofijski postopek zaključil in škof Charles Salatka je vse akte poslal v predpisano revizijo sodišču druge stopnje v Rimu.

Leta 1977 se je Rev. Daniel Rupp lotil zahtevnega dela: na podlagi kritično izdanih zgodovinskih listin napisati strogo znanstveni življenjepis Friderika Baraga. Po osmih letih raziskovanja in trdega dela je pripravil precej dobro biografijo, vendar ne v temeljiti in dokončani obliki. Ponovno ni preveril virov in tekstov ni pripravil za tisk.

Leta 1985 me je sedanji marquetteški škof Schmit znova poklical na pomoč, da bi začeto delo pripeljal do srečnega konca. Prosil sem torej Rev. Rupp, naj bi pravilno dokončal zadevo življenjepisa, sam pa sem skušal ugoditi ostalim zahtevam vatikanskega sodišča druge stopnje: zbral in uredil sem vsa pričevanja o Baragovem svetniškem življenju in delovanju, ki so bila napisana po njegovi smrti in tudi pričevanja o moči njegove priprošnje pri Bogu. Tako sem iz preko 2.000 zahval Baragu za čudežno pomoč izbral 60 primerov fizičnih ozdravljenj in tudi dokazal, da je Baraga že za časa svojega življenja izprosil od Boga čudežno ozdravljenje nekega indijanskega otročiča, da so ameriški časopisi že pet let po njegovi smrti objavili druga dva prava čudeža in izrazili upanje, da bo kmalu razglašen za svetnika; da imamo zanesljiva in dokaj podrobna pričevanja o čudežih na njegovo priprošnjo ne le iz Severne Amerike in Evrope, ampak tudi iz Južne Amerike, Kitajske in Avstralije. Zaradi objavljene nepremišljene – in neresnične – trditve našega g. Benkoviča, da je ob požaru marquetteške stolnice od Baraga ostal v grobnici le pepel, sem moral zbrati vse uradne zapiske in pričevanja o popolni ohranitvi Baragovih zemskih ostankov.

POSTULATOR

Letošnje (1989) imenovanje za uradnega zastopnika Baragovih častilcev pri rimskem sodišču (latinsko se imenuje postulator), me je našlo sredi pripravljanja kritične izdaje vseh listin in dokumentov. Na Kongregaciji za svetnike je celotni postopek nedavno vzel v roke sam podtajnik Msgr. Veraja, po rodu Dalmatinec. Dobrohotno me je obvestil o najnovejših smernicah in napatkih za beatifikacijo Baraga. Na pritisk celotnega zbora postulatorjev je Kongregacija končno le pristala na to, da ne bo treba vseh dokumentov procesa natisniti – razlog: tisk je danes zelo drag, ne služi pa v našem primeru praktično nikomur, ker akti ostanejo itak tajni in nepristopni nepooblaščenim ose-

bam — ampak da se vse listine in vse razprave za svetniške procese odslej lahko pripravijo s kompjuterjem in da je za revizijo dovolj razmnožiti jih z običajnim tiskalnikom računalnika.

Za revizijo škofijskih procesov in za dokončno razsodbo, da papež lahko mirne duše in definitivno razglasi Baraga za svetnika, je sedaj potrebno pripraviti z računalnikom sledeče:

1. Znanstveno napisan izčrpni življenjepis, t.j. z natančnimi opombami opremljeno zgodovino dobe, življenja in delovanja svetniškega kandidata. Življenjepis se potem lahko tiska direktno z računalnikovih ploščic in pod imenom avtorja, ki ga je sestavil (opozorjam: to je bilo doslej strogo prepovedano). Življenjepis se potem sme javno prodajati kot zvezek nove zbirke moderne "Bibliothecae Santorum".

Kar zadeva Baraga, moram reči, da imamo res dolgo vrsto življenjepisov, toda njih avtorji običajno ne povedo, odkod so vzeli podatke in pričevanje. Pri procesu za beatifikacijo taki avtorji delajo slabo uslugo.

2. V primerih kandidatov, kjer ni več živih prič, ki bi svetniškega kandidata osebno poznale, je treba zbrati in kritično izdati vse listine in članke, v katerih so njegovi sodobniki izrazili svoje sodbe o njem, bodisi povoljne ali nepovoljne.

Kar se tiče negativnih sodb, lahko n.pr. povem, da noben Baragov življenjepisec ne omenja dejstva, da so našega misijonarja ameriški škofje, zbrani na konferenci v Baltimorju leta 1849, predložili za škofa novoustanovljenje škofije St. Paul v Minnesoti. Temu pa se je odločno upr. detroitski škof Lafevre, češ da je Baraga trmast, svojeglaven, nepokoren cerkvenim zakonom in nesposoben za upravljanje cerkvenega imetja. Ameriški škofje so na tak ugovor svoj predlog umaknili, toda sveti sedež, ki je Lafevra dobro poznal, njegovih razlogov ni prav nič upošteval, ko je pozneje imenoval Baraga za škofa v Michiganu.

Listine in dokumenti morajo obsegati ne samo obdobje do Baragove smrti, ampak tudi dobo po njegovi smrti, vse do danes. To drugo obdobje sem že obdelal in natipkal, ni pa še v računalniku. Od prvega obdobja sem tretjino že spravil na računalnik, dve tretjini pa še čakata na dokončno obdelavo.

3. Za sodišče druge stopnje je bistvene važnosti razprava o Baragovih osebnih krepostih junaške stopnje. Treba jo je napisati na podlagi znanstvenega življenjepisa in omenjenih listin ter pričevanj. Razprava mora obsegati ne samo dokaze, da je Baraga krepostno živel in delal po normah temeljnih kreposti človeškega sožitja (razsodnosti, pravičnosti, srčnosti . . .), ampak tudi dokaze, da so ga pri vsem vodile smernice krščanske vere, upanja in ljubezni, in še posebej smernice, ki jih je Kristus dal v evangeliju. V prej-

šnjih procesih je o tem zbranega le nekaj, za Kongregacijo pa dejansko še ni napisane ene vrstice.

4. Kar se čudežev tiče, bo postopek ta: najprej bo moral dober zdravnik od šestdesetih navedenih zbrati vsaj dva, najbolj prepričljiva. Postulator bo nato izbrane predložil sodišču druge stopnje. Sodišče bo potem poslalo točna navodila za pravosodno veljavni proces o njih resničnosti pristojnim ordinariatom. Če bo izbran primer kakega čudeža v območju ljubljanske nadškofije, vem, da bo postopek kaj hitro dokončan; za druge ordinariate pa si kaj takega ne drznem trditi.

+ + +

Dragi Baragovi prijatelji, poskusil sem vas informirati, kajti dobro vem, kako vam je pri srcu Friderikova svetniška zadeva. Iz tega, kar sem vam nanizal, razvidite, da je krajša ali daljša doba, ki nas še loči od slovesnega proglašenja Baraga za svetnika, odvisna samo od nas in ne toliko od Vatikana.

Spoznali ste tudi, kaj vse je še potrebno za dopolnitev kanonizacijskega postopka. Če bom moral vse to sam pripravljati, boste morali počakati vsaj še deset let. Ta doba bi se dala skrajšati recimo za dve leti, ako bi naš baragoslovec dr. Andrej Pirš prevzel razpravo o Baragovih izrednih krepostih. Še bolj zaznavno bi se ta doba dala skrajšati, ako bi prof. Michael Morison iz Chicaga, priznan izvedenec, dal dokončno obliko znanstvenemu življenjepisju škofa Baraga.

Baragov proces ni toliko odvisen od denarja kot bi si morda kdo predstavljal, zlasti ne, odkar je Kongregacija za svetnike uvedla kompjuterski sistem poslovanja. Precej gmotnih sredstev pa bi potrebovali v primeru, da bi nam Kongregacija sama morala poiskati in določiti strokovnjake, ki bi namesto nas opravili potrebno delo. Prepričan sem, da takega koraka ne bo treba.

Naj se javno zahvalim — Bog plačaj! — čikaški Baragovi ustanovi za njeno plemenitost, ker mi je poleg aparata za fotokopiranje nabavila tudi zares dober kompjuter. Pohvalim naj ustanovino pripravljenost, da bo krila vse izredne stroške pri postopku.

P. dr. BRUNO KOROŠAK,
postulator

*Najhujša in najstrašnejša pregreha je nezaupanje
do neskončnega usmiljenja večnega Očeta.*

/Friderik Baraga/

ZDAJ pa najprej na dan z veselo novico, ki je bila žal prepozna za decembrsko številko MISLI, kakor tudi za božično pismo, ki so ga pred prazniki prejeli naši viktorijski verniki: V petek pred božičem, dne 22. decembra, smo prejeli uradno obvestilo z razsodbo tribunala, ki je 12. decembra glede našega DOMA POČITKA m. ROMANE ob naši cerkvi v Kew odločil nam v prid. Trije razsodniki so ovrgli ugovore sosedov in občinskih mož kot neutemeljene. S tem so nam dali pravico nadaljevati in končati načrte za naše ostarele: dom s tridesetimi sobami in vso potrebno oskrbo ter v domačem vzdušju. Izdano dovoljenje je bilo vsekakor najlepši božični dar, ki ga je naša melbournska skupnost prejela. Pismo vsebuje res tudi vrsto pogojev, a vsi so nekako naravna posledica dosedanjih nasprotovanj in bi jih naša stran upoštevala tudi brez posebne omembe tribunala. — Tako smo se za praznike dobremu Bogu imeli za kaj zahvaliti.

Zdaj je spet na vrsti državni oddelek — Community Services —, ki ima na skrbi domove za onemogle. Imeli smo že prvi sestanek, da zadeva, ki je zaradi tribunala tako dolgo stala, spet steče svojo pot. Žal so nam medtem zamenjali dosedanja uradnica našega projekta. Tudi moramo spet predložiti obračune. Čisto razumljivo so se številke v teku leta zelo zelo dvignile. Nič ne bom presenečen, če nam bo uprava oddelka sporočila, da smo za tisoče dolarjev zadaj predpisane vsote, ki nam dovoljuje začetek ter omogoča državno podporo pri zidavi. Zato se v imenu verskega središča in zaupnikov Doma počitka obračam zlasti na viktorijske rojake, da nam v tem kritičnem času priskočijo na pomoč s svojimi darovi. Naj pri tem omenim, da za vsak dar lahko prejmete naše potrdilo za odbitje davka, saj so darovi za naš Dom počitka "tax deductible".

Arhitekt zdaj nadaljuje s podrobnimi načrti, kar bo vzelo nekaj tednov. Nato moramo po državnih zahtevah preko časopisja nuditi vsem gradbenikom priliko, da — če le hočejo — predlože svoje račune za gradnjo, arhitekt pa ima pravico potem izbrati za naš projekt najbolj povoljnega. Seveda je naša želja, da bi bil gradbenik Slovenec. Tako vse kaže, da bomo letos le začeli in — Bog daj! — tudi srečno končali. Zavisi pa — kot rečeno zgoraj — tudi od razumevanja in darežljivosti rojakov. Izkažimo se!

+ Božične praznike smo obhajali zelo lepo. Imeli smo krasno vreme tako za polnočnico kot tudi naslednji dan in enako smo imeli mašo na prostem za novo leto. Udeležba je bila tokrat nad prejšnjimi leti. Zahvala vsem, ki ste kakor koli pomagali, da je praznovanje Gospodovega rojstva lepo poteklo. Za zunanji okras votline gre zahvala sestri Petri, pomagal pa nam je pri pripravah tudi Maks Korže. Luči po visokem boru

SV. CIRIL in METOD

Fr. Basil A. Valentine, O. F. M.,
Fr. Niko Žvokelj, O. F. M. (začasno v Sydneyu)
SS. Cyril & Methodius Slovene Mission,
Baraga House, 19 A'Beckett St., Kew, Vic. 3101
Tel.: (03) 861 8118 in (03) 861 7787

Slovenske sestre — frančiškanke Brezmadežne
Slomšek House, 4 Cameron Ct., Kew, Vic. 3101
Tel.: (03) 861 9874

pred Baragovim domom je spet napeljal Alojz Jakša s pomočniki.

Darilnih kuvertic se je ob tem božiču vrnilo 478 s skupno vsoto 9,622.52 dolarjev za vzdrževanje našega verskega in kulturnega središča. Bog povrni vsem!

+ Letošnja POČITNIŠKA KOLONIJA v Mt. Elizi je srečno za nami brez kake večje nezgode. Tudi vse tri tedne ni bilo sporočila o težkem bolniku ali pogrebu, da bi moral biti odsoten, saj tega oskrbnik ne vidi rad. Vreme je bilo letos izredno lepo. Družinski teden je privabil 58 oseb, med temi 21 mladine in 6 otročičev. Drugega tedna se je udeležilo 23 deklet, fantov v tretjem tednu pa je bilo 27, med njimi kar precej komaj okrog deset let starih. Iskrena zahvala kuharicam vseh treh tednov, kakor tudi starejšim dekletom in fantom, ki so v svojih tednih pomagali pri vodstvu in pažnji. — Udeleženci so bili zadovoljni, a drugo leto bom menda le moral zamenjati zadnja dva tedna. Tako dekleta ne bodo mogla očitati, da je ravno zadnji teden za fante, ko je vedno najlepše vreme.

+ Pa še malo statistike ob zaključku lanskega leta: Porok smo v letu 1989 imeli pri nas 15, krstov 23. Eno osebo sem pripravil za prejem obhajila, obhajil pa je bilo v naši cerkvi razdeljenih okrog 12.000. Spovedi nisem štel, zdi pa se mi, da se njih število spet malo dviga. Obhajil bolnikov je bilo 165, obiskov bolnikov pa beleži naša knjiga 132, sestrska pa 129. Maziljenj bolnikov je bilo podeljenih 24. — Pogrebom smo imeli to leto v Melbourneu 26, izven mesta osem (5 od teh v Geelongu). Trije naši rojaki pa so umrli v nesreči izven Viktorije.

+ Vpisovanje v Slomškovo šolo našega središča je bilo na prvo nedeljo v februarju. In uspeh? Dvanajst prijavljenih otrok. Šola se bo torej nadaljevala tudi v novem šolskem letu. Seveda bi bilo lahko otrok dosti več, če bi starši malo več mislili na to. Kje so leta, ko je obiskovalo našo šolo nad sto glav slovenske mla-

dine! In pod mnogimi težjimi družinskimi pogoji kot danes.

+ Končno je priletel 7. februarja v Avstralijo dolgo zaželjeni p. **Nikolaj Žvokelj**, da bo nadomestil p. Tonija. Na prošnjo p. provinciala pa bo ostal najprej za nekaj časa v Sydneyu, kjer p. Valerijan čaka na operacijo oči. Tako ga bomo dobili v Melbourne šele po veliki noči, nam pa bo za praznike pomagal p. Ciril, ki se posveča višjemu študiju v frančiškanskem sementišču v Box Hillu. Tudi tako nam pomaga z mašami na drugo in četrto nedeljo v mesecu.

+ V januarju nas je obiskal duhovnik-lazarist g. **Stanislav Domajenko**, doma od Sv. Jurija (Videm) ob Sčavnici, skupno s svojim bratom Jožetom, ki živi v Nemčiji. Bila sta na poti v Adelaido, kjer sta se udeležila poroke Dodičovega Davida, sina sestrične Angele. Le škoda, da je bil čas tako kratek in še kolonija na naši brigi. Vsak slovenski duhovnik je pri nas zelo dobrodošel, vernikom pa prinese z nedeljsko mašo malo spremembe.

+ GLASNIKI so že pričeli z vajami v novem šolskem letu. Enako naša folklorna skupina ROŽMARIN, ki je nastopila na predbožičnem festivalu v St. Albansu, zdaj pa se pripravlja za letni festival v Kew in za drugi slovenski tabor na hribčku S. D. M.

+ Zadnja poroka leta je bila v naši cerkvi 16. decembra: **Danny Damir Rutar** (rojen v Postojni in krščen v Podgrajah, doslej pri starših v St. Albansu) je podal roko **Diani Barbiš**, že tu rojeni in pri nas krščeni hčerki slovenske družine iz Fawknerja.

Prva poroka v novem letu pa je bila 6. januarja. Ženin in nevesta, **Zdenko Martan** in **Ingrid Car** sta prišla iz Canberre, da so starši in sorodniki, ki žive v Melbourne, lahko bili prisotni.

Naslednji dan, 7. januarja, sta se pred našim oltarjem srečala **Irena Doris Medica** iz slovenske družine v Springvale, kjer je bila tudi rojena in krščena, ter **Gavin Louis Walsh**, avstralskega rodu iz Box Hilla.

V cerkvi St. Margaret Mary v North Brunswicku pa sem 10. februarja "zvezal" **Nicola Pascale** in pa **Yvonne Marijo Barich**, oba že tu rojena. Nevesto sem krstil pri nas, kjer sem tudi poročil njene starše: oče je iz Bele krajine, mati tu rojena italijanskega rodu.

Dodal bi pa rad še dva para: **Cindy Doris Simčič** iz slovenske družine v Glenroyu, je 28. januarja letos pri Sv. Moniki v Moonee Ponds dobila moža škotskega rodu: ime mu je **Archibald Ferguson**.

Iz župnije sv. Mihaela, Nowra, N. S. W., pa sem dobil sporočilo, da se je tam 6. januarja letos poročil **John Balazic**, sin slovenskih staršev iz melbournskega okraja Fawkner in krščen pri nas. Kot mi je oče povedal, fant tam "služi cesarja". Za svojo življenjsko dru-

žico je dobil **Sharen Patricijo Edwards**.

Vsem parom želimo obilo božjega blagoslova!

+ Naj naštejemo še naše krste: **Melissa Sonia** je ime novemu ljubkemu prirastku k družini Andreja Fistrič in Anite r. Žele. Dne 17. decembra so jo prinesli iz Greensborough. – Dne 23. decembra pa sta krščevala John Smrdelj in Susanna r. Baligač, Dallas. Fantku bo ime **Steven John**. – Naslednji dan, na vigilijo božiča, pa je krstna voda občila **Samantho Lee Mary**, ki sta jo iz Lilydale prinesla h krstu Vinko Čoper in Elizabeth r. Popovič. – V novem letu smo začeli krščevati že kar 1. januarja: **Lisa Maree** bo ime deklici, ki je bila za novo leto s starši – Brian Dwyer in Marto r. Petek na obisku iz Warnamboola pri starih starših. – Dne 5. januarja smo krstili **Andreja Pavla**, prvorojenčka Pavla Skrbič in Hedvike r. Eržen. Družina živi v Werribee. – Zadnji krst pa je bil 4. februarja, tokrat prvorojenke **Stephanie Joan**, ki je razveselila družinico Kelso v Coburgu. Oče je Graham David, mama pa Jane r. Kovačič.

Bog živi vse malčke in njih družine!

+ POKOJNIH je kljub temu, da med tremi tedni naše početniške kolonije letos ni bilo pogrebov, kar preveč.

Nismo še v Mislih omenili **JANKA HVALA**, ki je bil rojen 8. maja 1909, Bate pri Grgarju. V Avstralijo je prišel leta 1951 z ženo Jožefino r. Perenič, doma iz Klenika, in tremi otroki. Gospa je dolga leta vodila restavracijo "Gorica" v melbournskem okraju Fitzroy in pomagala mnogim našim fantom, Janko pa je vsa ta leta vozil po Avstraliji tovornjak in mu tudi starost ni vzela tega veselja, ki ga je končno poslalo v smrt. Imel je nesrečo blizu Bordertowna, S.A. in pripeljali so ga v adelaidsko bolnišnico, kjer je za posledicami 5. novembra 1989 izdihnil. Truplo so na željo domačih vrnili v Melbourne, kjer je bila 10. novembra v cerkvi Vseh svetih v Fitzroyu pogrebna maša, nato pa pogreb na pokopališče Springvale. Poleg žene zapuščala hčerko Janjo por. Sluga ter sinova Stojana in Franca.

Ko sem v nedeljo 17. decembra vozil proti Morwellu na predbožično mašo za tamkajšnje rojake, sem se kot običajno ustavil v Trafalgarju, da napravim kratek obisk pri Bohlovih. Vedel sem, da bom našel le Kurta, ker je ostala družina v Melbourne. A tokrat sem ga našel ležati v odprti garaži na tleh in na prvi pogled videl, da mora biti že nekaj dni mrtev. Datum smrti naj bi bil četrtek 14. decembra. Seveda sem takoj obvestil sosede in policijo ter iskal telefonsko zvezo z domačimi. **KURT BOHL** je bil rojen 5. junija 1930 v Mariboru, kjer se je tudi poročil z Barbaro Erman. V Avstralijo sta prišla preko Avstrije na ladji "Aureliji" v januarju 1958 s hčerki-

co Tanjo, ki je zdaj priznana zdravnica, specialist za kožne bolezni. Tu se jima je rodila še Irena. Živeli so v Newborough in Kurt je začel delati v elektrarni. Nato se je družina preselila v Trafalgar in pričela še trgovino. — Kurt se je par dni pred smrtjo vrnil iz Indonezije, kamor ga je na večmesečno delo poslala električna centrala. Pogreb je bil v petek pred božičem, 22. decembra, v Trafalgaru, potem so bili pokojnikovi telesni ostanki upepeljeni. Poleg družine zapušča tu še brata Viktorja z družino, doma pa sestro Silvo.

V bolnišnici v Heidelbergu je 18. decembra zaključil svojo zemsko pot IVAN ISKRA, ki je živel s svojo družino v Reservoirju. Rojen je bil 26. decembra 1937, Novokračine, ter prišel v Avstralijo leta 1961 preko italijanskih begunskih taborišč. Leta 1967 se je pri Sv. Brigiti v North Fitzroyu poročil z Izabelo, italijanskega rodu, ter zdaj poleg nje zapušča tudi dva sinova. Komaj 52-letni je podlegel kožnemu raku. Pokopan je bil na pokopališču Preston.

Dne 22. decembra je v Bethlehem Hospitalu v Caulfieldu izdihnil IVAN MRČUN (tu se je klical JOHN MARCUM). Po dolgi in mučni bolezni in lepo pripravljenega na odhod v večnost ga je Bog rešil trpljenja. Rojen je bil 14. septembra 1935 v Podsredi, v Avstralijo pa je prišel s starši in bratom Vladkom leta 1950 iz Nemčije, kjer je družina živela deset let. Tu je dobil ženo avstralskega rodu, dom pa si je ustvaril v Mount Waverley, kjer zdaj poleg žene zapušča tudi hčerko, mamo Ano in brata Vladka, dočim se je oče pred leti vrnil v domovino in tam tudi že umrl. Pogreb je imel pokojnik v sredo po božiču (27. dec.) na pokopališču Springvale, kjer so bili njegovi zemski ostanki upepeljeni.

V petek 26. januarja je na svojem domu v okraju West Brunswick nenadoma umrl, zadet od srčne kapi, WALTER PAVLIN. Rojen 6. januarja 1934 v Bovcu, je prišel v Avstralijo s svojo ženo Marijo r. Rot, doma iz Žage pri Bovcu, in dvema sinovoma. Žal je žena že med pokojnimi — umrla je 22. marca 1984, zdaj pa sta sinova izgubila še očeta. Pogrebno mašo smo imeli v cerkvi sv. Fidelisa, Moreland, v petek 2. februarja. Sledil je pogrebni sprevod v krematorij Fawkner.

Komaj 25-letna — rojena 19. avgusta 1964 — je v Austin Hospitalu v Heidelbergu 30. januarja letos prenehala trpeti CHERYL TOMAŽIČ r. Higgins. Žlezni rak ji je izpodjedel mlado življenje. Pred dvema letoma je bila vesela nevesta Zlatka Franca Tomažiča, sina Franca in Ivanke Tomažič, Greensborough. Zdaj je ležala v krsti pred svojim poročnim oltarjem Marijine cerkve, Greensborough, ko so se na svečnico — 2. februarja — zanjo vrstile molitve pogrebne maše. Njeni izmučeni zemski ostanki so bili upepeljeni v

krematoriju Fawkner. Cheryl zapušča poleg svojega zakonskega druga še brata in starše, R. I. P.

Dne 2. februarja, ravno na svečnico, je v hospicu za umirajoče, Caritas Christi v Kew, končala svojo zemsko potovanje IVANKA (NEVA) KASTELIC r. Urbančič. Njen rojstni kraj je Kal pri Pivki, kjer je bila rojena 21. septembra 1940 v številni družini, od katere sta v Avstraliji še dva brata in dve sestri. Z dolgo in mučno boleznijo — imela je tumor v glavi — ter svetimi zakramenti se je lepo pripravila za odhod v večnost. V Avstralijo je prišla za svojimi leta 1970. Poleg njih zapušča še moža Mira in hčerki Mirko por. Kodila ter Margaret. Rožni venec ob krsti smo ob polni cerkvi zmolili v ponedeljek 5. februarja zvečer, pogreb pa je bil naslednji dan po maši zadušnici na pokopališču Keilor. Število udeležencev je bil lep dokaz, da je imela pokojna Neva veliko prijateljev.

Dne 7. februarja je mirno zaspala v Gospodu skoraj devetdesetletna mama FRANČIŠKA MUKAVEC, rojena 12. marca 1900 v družini Lukanič, Sinji vrh v Beli krajini. Do nedavnega je bila še kar dobra, le z nogami je imela križ. Potem jo je zadela kap in morala je v bolnišnico (Austin Hospital). Od tam so jo dva dni pred smrtjo prepeljali v Mt. Martha Nursing Home, ker se je hčerka Anica, pri kateri je pokojnica zadnja leta živela, z družino prav zdaj preselila v ne preveč oddaljeni Frankston. Mukavčeva mama je bila velika in vztrajna molilka: sam Bog ve, koliko rožnih vencev je zmolila sleherni dan. V slovensko cerkev je zelo rada prihajala, dokler je še mogla. Vsako leto na veliki petek je skoraj ves dan premolila v naši cerkvi. Odklonila je celo skodelico kave, ki smo ji jo ponudili.

Pokojnica je bila poročena dvakrat. Prvi mož Peter Špehar je v nekaj letih umrl za tuberkulozo, drugega Jožefa Mukavca pa so med revolucijo ubili komunisti. Tudi ona je morala preko zaporov in nevarnosti, da bi bila ob življenje. Od osmih otrok jih je šest še živih, vseh šest tukaj v Avstraliji, kamor je prišla leta 1963 tudi pokojna mama. Tako spokojno je ležala v krsti, saj je bila res lepo pripravljena z rednim prejetjem obhajila in svetim maziljenjem tik pred odhodom z rešilnim avtom od doma v bolnišnico. Ob krsti smo zmolili rožni venec v nedeljo zvečer, v ponedeljek 12. februarja po pogrebni maši pa smo mamo spremili na keilorsko pokopališče.

Vsem našim pokojnim večno srečo v Bogu, sorodnikom in prijateljem pa naše toplo sočutje ob izgubi!

IZPOD TRIGLAVA

NOVIC iz naše rodne domovine je toliko in tako hitro se menjavajo, da jim kar ni moč slediti. Ena izpodriva drugo in predno jo overiš, da je resnična, že ni več novica. Ena zadnjih se glasi, da v Sloveniji ni več Zveze komunistov. Na svoji zadnji konferenci v začetku februarja se je preimenovala v **Stranko demokratične prenove**. Ta najnovejša slovenska politična stranka je dala narodu jasno vedeti, da zanjo Zveza komunistov več ne obstaja, neslavno prekinjen kongres pa je končan. Stranka se zavzema za konfederativno Jugoslavijo, zaupanje volilcev na letošnjih volitvah (8., 15. in 22. aprila) pa si bo skušala pridobiti z znanimi imeni. Njen kandidat za predsednika slovenskega predsedstva je Milan Kučan, za člana predsedstva pa dr. Matjaž Kmecl in dr. Boštjan M. Zupančič. Med ostalimi popularnimi imeni partijskih kandidatov je tudi dolgoletni vodja jugoslovanskih alpskih smučarskih reprezentanc Tone Vogrinc.

Tako torej: končno so le pokopali tudi pri nas Komunistično partijo. A komunisti so še ostali, samo skrili so se pod drugo ime, ki zveni tako demokratično. Kakor med vojno in revolucijo, ko so njih maski OF nasedli toliko. In tudi priljubljenost njihovih kandidatov naj volilce preslepi, da ne bodo mislili na stranko, ki jo kandidat zastopa. Obenem je opozicija premalo enotna, se mi zdi, pa tudi že v predvolilnem boju zapostavljena: nima na razpolago kadrske mreže po vsej Sloveniji, kot si jo je v 45 letih spletla partija, nima denarja, ki je v rokah sedanje partijske oblasti, kakor je v rokah partije tudi dostop do javnih občil – TV, radia in časopisov. Je resno vprašanje, koliko bodo te naše prve povojne svobodne volitve večstranskega sistema zares demokratične. April bo pokazal, koliko je slovenski narod zrel, da bo izrabil to prvo priliko v pol stoletju in zlomil partijski monopol oblasti.

Teško je misliti, da bo opozicija dobila večino, čeprav gre Stranka demokratične prenove (bivša KP), ki je danes na oblasti, na volitve s težkim računom: 2550% inflacije, 15% brezposelnosti, 20 milijard dolarjev dolgov na Zahodu in s polovico svojega prebivalstva na robu revščine . . .

Najbolj črnogledi preroki napovedujejo opoziciji vsaj 30% glasov. Bog daj za prvokrat vsaj to! Slovenski prostor se bo s tem le počasi začel spreminjati v demokratičnega . . .

DEMOS (Demokratična opozicija Slovenije) se imenuje enoten opozicijski blok, ki vsebuje Slovensko demokratično zvezo, Slovenske krščanske demokrate, Socialdemokratsko zvezo Slovenije, Kmečko zvezo Slovenije in Zelene Slovenije. Predsednik socialdemokratov dr. Jože Pučnik je DEMOS-ov predsednik. DEMOS je imel 17. januarja odlično uspeli politični shod pod geslom "Prihodnost Slovenije", za katerega je bila celo velika dvorana Cankarjevega doma v Ljubljani premajhna, da bi sprejela vse, ki so se ga hoteli udeležiti. Na njem so ugledni predstavniki opozicijskih strank predstavili poglede na posamezna področja političnega, gospodarskega in socialnega življenja v Sloveniji.

ILUSTRATIVNI ODSEV slovenske demokratizacije je dejstvo, da se je vse bolj neusmiljenemu predvolilnemu boju za oblast pridružil tudi znani posebej Ivan Kramberger, takoimenovani "dobrotnik iz Negove", ki prodaja svoje knjige po slovenskih mestih z živo opico na rami. Nastopil bo na volitvah kot neodvisni kandidat za slovenskega predsednika in je že začel v svojstvenem stilu svojo predvolilno kampanjo. Zbrati mora najmanj pet tisoč podpisov, brez katerih ne more priti na listo volilnih kandidatov. Seveda mož trdi svojim poslušalcem, da lahko samo on popelje Slovence v boljše čase.

OB OSEMDESETLETNICI prvega vzleta našega letalca Edvarda Rusjana so privedili na Brniku letalski miting. Nastopili so vojaški, civilni in športni piloti, dalje padalci in tudi planinski reševalci s helikopterji. Na ogled udeležencev so bila razstavljena na ogled letala raznih tipov.

EDINO jugoslovansko pristanišče, ki je v letu 1989 povečalo promet od prejšnjega leta, je bil naš Koper. Tranzitni promet so povečali za 15% in s tem devizni iztržek izenačili z dinarskim. S tem prometom so zaslужili 21 milijonov dolarjev, pretovarjali pa so predvsem za Avstrijo, Madžarko in Českoslovaško.

UMURLA JE dne 3. januarja letos slovenska operna pevka **Nada Vidmar**. Rojena v maju 1917, je v mladosti najprej s sestrama prepevala v tercetu, leta 1939 pa je začela z resnim študijem petja. V ljubljanski operi je prvič zapela leta 1943, po vojni pa s petjem nadaljevala. Ljubila je zlasti Mozartovo glasbo, v operah pa se je izkazala v Traviati ter oblikovala do tehnične podrobnosti vrsto komičnih, resnih in tragičnih vlog. Veliko je pela tudi v tujini in žela lepa priznanja.

ZAPIHALA je sveža burja, pravi poročilo o novi trgovini v Postojni, ki se imenuje "Burja". Prodaja obutev, nogavice in razni pribor, ki spada k obutvi. Pač ena zasebna trgovina več, kaj je to posebnega? Toda

če pomislimo na desetletja, ko so bili zasebniki, zlasti še trgovci, nezazeleni in je edino država hotela imeti vse v svojih rokah, potem je vendarle res, da zdaj piha po Sloveniji kaj prijazna sveža burja. Privatnim podjetjem obljublja lepše čase. Pa tudi kupcem, saj bo potrebna gotovo boljša kot pa v državnih trgovinah . . .

ZA PRELOMNI DATUM bomo vpisali sredo 31. januarja 1990. Ta dan je namreč v ljubljanskem hotelu Slon med knjigami predstavila svoje izdaje tudi Celovška mohorjeva družba. In to prvič po vojni – doslej so njene knjige mogle preko Karavank v Slovenijo le na skrivnem. Če bi jih pri nosilcu našli, bi bil kaznovan. Odslej pa jih bo mogoče kupovati po raznih slovenskih knjigarnah. Tudi s tem smo torej korak naprej v demokracijo. Je pa le treba ob veselem dogodku omeniti zaplet, ki ga je težko opravičiti: Pisatelj Lev Detela bi moral sam predstaviti svoj roman "Stiska in sijaj slovenskega kneza", pa ga ni bilo iz Avstrije: na jugoslovanskem predstavništvu na Dunaju mu namreč niso mogli zagotoviti nemotenega bivanja v njegovi rodni domovini Sloveniji. . .

Stavlja se mi vprašanje: Kdaj bodo vsaj naše avstralske MISLI – če že ne njih urednik – lahko nemoteno prihajale v Slovenijo? Danes listi doma objavljajo še vse hujše stvari kot so jih kdaj koli objavile na svojih straneh MISLI. In vendar ni nikjer črno na belem, da niso več na listi izseljenkega slovenskega tiska, ki je režimu tako nevaren, da ne sme preko slovenskih meja . . .

POROČILA POVEDO, da je zadnji čas padla v Sloveniji prodaja mineralnih vod in brezalkoholnih pijač vsaj za deset odstotkov. Vzroka ne vedo. Morda je nervoza zaradi dogajanj in pričakovanj ljudi že odžejala – ali pa jih je zapeljala k močnejšim pijačam. Pa ravno ob stodvajsetletnem jubileju, kar so v Radenjih pričeli črpati mineralno vodo iz zemlje. V proslavitev visoke obletnice so imeli več prireditev, najraje pa bi seveda, da bi se domači trg mineralnih vod spet dvignil. No, morda pa se bo – po aprilskih volitvah.

LIPICANCE, znamenite bele konje iz Lipice, bodo zdaj žigosali na levem stegnu. Tako jih bodo vsi že na prvi pogled ločili od raznih nepristnih Lipincev, belcev številnih drugih kobilarn, ki so z našimi pristnimi Lipicanci komaj v sorodu. Za zaščitni žig so izbrali krono, nad njo pa črko L, kar je seveda za Lipico.

SLOVENSKE ŽENE so dobile možnost, da se – če hočejo – upokojijo pod enakimi pogoji kot moški: v starosti 65 let in s štiridesetletno delovno dobo. A zakon še vedno predvideva njihov upokojevit s šestdesetimi leti in po 35 letih dela. Tako se morejo poslužiti enega ali drugega, kar jim bolj prav pride. Nova možnost je bila dana pač zato, da je s tem "odpravljen

neenakopravni položaj žena", kot pravi poročilo.

POSTOJSKO JAMO si je v prvih devetih mesecih lanskega leta ogledalo 779.000 obiskovalcev, kar je približno toliko, kot so za slovenski turizem odgovorni imeli v načrtih. Seveda včasih razna predvidevanja ne privedejo do uresničitve in se ne da odpomoči, saj toliko različnih vzrokov lahko kaj hitro poviša ali zniža načrtovano število. – Vsekakor je Postojnska jama redno kar dobro obiskana po domačih in tujih turistih.

TRILOGIJA je naslov knjige, ki so jo nedavno tiskali v domovini in predstavili občinstvu na posebni tiskovni konferenci dne 25. januarja letos v Celju. Domala tisočglava množica se je zbrala v ta namen v veliki ali zlati dvorani celjskega Narodnega doma.

Res, božji mlini meljejo počasi pa gotovo. Resnica slejkoprej le pride na dan in je takrat še bolj prepričljiva. Še pred pol leta bi komaj verjel, da se bo kaj takega zgodilo na slovenskih tleh, saj smo o tem smeli govoriti in pisati le v svobodi izseljenstva. Poznam avstralskega Slovenca, ki je sedel dve leti z zapora, ker je drobno knjižico o Teharjih nesel domov. Zdaj pa je na slovenskih tleh izšla TRILOGIJA, ki razkriva v vsej iskrenosti bralcu grozljivo Kalvarijo: Vetrinje – Teharje – Rog. Spremno besedo je "v premislek in odpuščanje" napisala Spomenka Hribar. Tiskovno konferenco in burno dveipolurno pričevanje dogajanje je usmerjal, miril in vodil predsednik občinske zveze (socialistične) mladine Slovenije, Robert Polnar. – Zgodilo se je, kar potrjuje staro modrost: Če sinovom ni uspelo do konca odkriti grehov staršev, jih bodo kruto in neizprosno njih vnuki! . . .

VENETI NAŠI DAVNI PREDNIKI

Izredno pomembna knjiga, ki je zdaj izšla tudi v slovenščini. Avtorji Matej Bor, Jožko Šavli in Ivan Tomažič prinašajo na 524 straneh nepretrgano vrsto dokazov, da smo Slovenci potomci slavni Venetov. Lepa in res bogato opremljena knjiga, ki je bila 15. jun. letos slovesno predstavljena v Ljubljani, pomeni prelomnico v slovenskem in evropskem zgodovinopisju.

Naročite jo pri upravi MISLI za ceno 30.– dolarjev, vključno navadna pošta. Zračna pošta po želji naročnika in z doplačilom.

Prva pošiljka knjig na upravo MISLI je že pošla in naročili smo novo, ki je prispela nedavno in so knjige spet na razpolago.

SLOMŠEK nam govori

FRANC KRAMBERGER,
mariborski škof

SLOMŠEK med nami živi in nam govori! – Kako je to mogoče, saj je 24. septembra minilo 127 let, odkar je umrl? A Slomšek živi, ne samo zato, ker je njegova duša neumrljiva in "živi v božji roki", kakor pravi Sveto pismo o pravičnih – marveč Slomšek živi med našim ljudstvom po svojih delih in nam govori po svojem nauku, ki ga slovensko ljudstvo presaja iz roda v rod; živi in govori po svojih knjigah, po slovenski besedi, po pesmih, po vsem, kar je storil in s čimer je usmeril našo zgodovino na božja pota.

1. Obhajamo 130-letnico, odkar je prenesel škofijski sedež od Št. Andraža na Koroškem v Maribor. Za to njegovo delo mu ne bomo nikoli dovolj hvaležni, ostali bomo dolžniki. S tem dejanjem je po božji previdnosti naredil nekaj preroškega, saj je omogočil, da je pozneje slovenski narod obdržal slovensko škofijo, ohranil svojo identiteto, se pravi: vero, svoj jezik, kulturo in narodnost.

2. Slomšek med nami živi in govori po Mohorjevi družbi. Z njo je dal slovenskemu človeku v roke knjigo, izkaznico kulture, izobrazbe in enakovrednosti vsem drugim evropskim narodom. "Sveta vera bodi nam luč, materin jezik pa ključ do zveličavne omike!" Ob tej knjigi so se naši predniki učili brati in pisati, si utrjevali vero in poglobljali narodno zavest. Zato so naši predniki hranili knjige Mohorjeve družbe kot domačo svetinjo in jih z največjim spoštovanjem izročali mlajšemu rodu.

3. Slomšek med nami živi in govori po svojem delu za edinost kristjanov; je prvak ekumenskega dela za vso srednjo Evropo, saj je njegova zamisel o molitvi in delu za edinost med kristjani zajela vse sosednje dežele srednje Evrope in prestopila na afriška tla. Ohranjeni zapisi in sezname članov pričajo, da so Slomškovo bratovščino sv. Cirila in Metoda sprejeli kristjani na zahodu v Parizu, na vzhodu v Moskvi, na jugu v Aleksandriji. S tem dejanjem je prestopil meje svoje škofije in posegel v zadeve vesoljne Cerkve. Prav zaradi tega je bilo njegovo ime omenjeno med koncilskimi očetki drugega vatikanskega cerkvenega zбора, ko je pokojni škof Maksimilijan Držečnik razdelil vsem udeležencem koncila Slomškovo življenjepis v štirih jezikih in ga predstavil vsem škofom in s tem vesoljni Cerkvi kot velikega apostola cerkvene edinosti.

4. Slomšek med nami govori in živi kot misijonar. Že kot kaplan je želel iti v misijone, a so ga predstojniki poklicali v Celovec za duhovnega voditelja in vzgojitelja novih duhovnikov. Čeprav ni šel v misijonske dežele, je med bogoslovci budil misijonskega duha in podpiral delo misijonarjev, bil z njimi v tesnih stikih, posebej še z misijonarjem Friderikom Baragom. Z misijonsko dejavnostjo je seznanjal bogoslovce, duhovnike in vernike, kar dokazujejo številne meditacije, pozneje mnoge pridige in članki v takratnem cerkvenem časopisu.

5. Slomšek med nami živi in govori po svojih pesmih, ki jih naše ljudstvo poje še danes v cerkvi pri svetem bogoslužju, ali doma, ali v družbi. Ne moremo si misliti Slomška brez pesmi, saj je rad ponavljal, da je naše zemeljsko življenje uvertura ali uvodni akord v "novo pesem", ki jo bomo vsi znali prepevati v poveličanju. To je pesem popolnega odrešenja, pesem vere, ki sta jo naučila naše prednike solunska brata sv. Ciril in Metod, a Slomšek jo je v prejšnjem stoletju ponovno in močneje intoniral.

Pesem o komunistih

SVET misli si zlo premeten,
od vseh strani tako učen.
Že vsak lenuh gospod če bit,
vsak potepuh starino pit.

Kar pridni so pridelali,
se komunistom lastno zdi.
Saj pravijo: "Vsi bratci smo,
kar gleštamo, je vseh blago.

Kar si podedval, tvoje ni,
to spada pač med vse ljudi.
Kar ti v darilo si dobil,
boš ravno tak med nas delil.

Tak vbožnih več ljudi ne bo,
vsi lahko tak bogati so.
Kar si prihraniš, pridobiš,
to spet med druge razdeliš.

Posestva tvojega več ni,
kakor do zdaj pod ključami;
razločka več stanov ne bo,"
tak komunisti hočejo.

Lenuh ni sjal, tud nima žet,
kar je pridelal priden kmet;
Zakaj bi potepuh zapil,
kar je gospod si pridobil?

Meščan, tržan mnog trud pozna,
ko rokodeli, baranta;
Naj vživa, kar pridelal je,
ne potepuh, ki križem gre.

Na kmete se zanašajo,
da tumpci z njim' potegnejo;
al Bog je kmetu glavo dal,
da bo golfijo brž spoznal.

Katoliška vera nas uči,
da Bog talente razdeli:
da temu dva, pa temu pet,
ne vsakmu enga, ne deset.

O, komunist, poberi sel
Tvoj nauk slepar iz pekla je,
ljubezen Bog od nas želi,
ne pa oropati ljudi.

Le pridno radi delajmo,
ubogim pa pomagajmo:
to nas uči krščanski nauk,
to srečnih je ljudi opravk.

Pesem je pod istim naslovom objavil škof Slomšek leta 1850 v "Drobtincah". Po tolikih letih bi dali lahko še kitice o ječah in grobovih žrtev . . .

6. Slomšek med nami živi in govori kot učitelj slovenskega jezika. Dovolite, da tu vstavim odlomek njegovega "poslednjega sporočila", ki ga je dal svojim duhovnikom na duhovnih vajah v Rogaški Slatini eno leto pred svojo smrtjo (1861):

"Pustite Slovincem dve reči, ki sta nam dragi kakor svetle oči: sveto katoliško vero in materino besedo. Naš materin jezik je varuh vere, saj nas več kakor tisočletna izkušnja uči, da med nami katoliška vera v toliki meri omaguje, kolikor se slovenski rod ponemčuje. Ljubimo nemščino in se je pridno učimo, kakor doslej, toda ne pozabimo, da je slovenščina naša mati, nemščina pa le naša dobra sosedka, a ne naša gospa, kateri bi svojo mater 'slavo' prodali, kakor je pri nas navada.

Svoje dni je nemščina za mizo sedela in še sedi, slovenščina pa za vrati stala in ji služila . . . Mi pa, bratje, slovenščino za mizo posadimo in jo počastimo kakor

svojo milo mater s tem, da se bomo radi v slovenski besedi pogovarjali, slovensko besedo povzdigovali na svojih shodih; tako jo bomo spravili na noge, da ji bo v čast vpričo njenih sester.

Slovenščina ima veliko prijateljev in tudi zagovornike med nami, a večji del le v besedi, ne pa v dejanju. Mi smo Slovenci, pa se pogovarjamo nemško: k nam pridejo Slovenci, pa jih nemško pozdravljamo, kakor da bi bila slovenščina mačeha. Ni mačeha, a mi ravnamo z njo, kakor da smo njeni pastorki.

Ljubimo v prihodnje svojo domovino, ljubimo svojo materno besedo, ne le v besedi, marveč v dejanju in resnici, iz čiste ljubezni do Boga in do svojega roda . . . Ne pozabite, bratje, na to sporočilo, ki je lahko poslednje sporočilo vašega starega škofa – Slovenca!"

V teh Slomškovih besedah ne gre za nacionalizem ne za politiko ne za ideologijo; gre za tisto, kar smo od Boga prejeli – za vero, dom in rod.

SV. RAFAEL

Fr. Valerian Jenko, O. F. M.,
Fr. Ciril Božič, O. F. M., /v Box Hillu, Vic./
St. Raphael Slovene Mission,
313 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W. 2160
(P. O. Box 280, Merrylands, N. S. W., 2160)
Telefon: (02) 637 7147

Slovenske sestre — frančiškanke Brezmadežne
St. Raphael Convent,
311 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W., 2160
Telefon: (02) 682 5478

SLUŽBE BOŽJE ZA POSTNI ČAS IN VELIKO NOČ:

V MERRYLANDSU bomo imeli **postno pobožnost** vsak petek zvečer ob sedmih skupaj s sveto mašo. Pol ure prej pa bo vselej molitev pred Najsvetejšim za duhovne in krščanske poklice ter za domovino.

Spokorni obred pepeljenja bo na **pepelnično sredo**, 28. februarja, ob sedmih zvečer. Ta dan je strogi post, kakor tudi na veliki petek.

Na **veliki četrtek**, 12. aprila, bo spominska maša zadnje večerje ob sedmih zvečer. Sledi češčenje svetega Rešnjega Telesa. — Na **veliki petek**, 13. aprila, bo slovesno opravilo dneva ob treh popoldne, zvečer ob sedmih pa sv. križev pot. — Na **veliko soboto**, 14. aprila, bo blagoslov jedil ob dveh in ob petih popoldne. Slovesna vigilna maša z blagoslovi in berili pa bo ob sedmih zvečer. — Na **velikonočno nedeljo (15. aprila)** bo slovesno vstajenje in sveta maša ob osmih zjutraj. Sodeluje mešani zbor, ob desetih dopoldne pa bo druga sveta maša z ljudskim petjem. — Na **velikonočni ponedeljek**, 16. aprila, bo sveta maša ob 9.30 dopoldne, druga pa ob šestih uri zvečer, ob sedmih pa **PIRHOVANJE** v naši dvorani.

V **FIGTREE** bo sveta maša 25. februarja, 11. in 25. marca, 8. aprila (cvetna nedelja) ob petih popoldne, prav tako tudi 22. aprila. — Vse srede v postu (razen velikega tedna) bo ob sedmi uri zvečer sveta maša s postno pobožnostjo. — Na veliki četrtek bo ob petih popoldne spominska maša zadnje večerje, na veliki petek pa slovesno opravilo tega dne ob sedmih zvečer. Blagoslov jedil bo v Figtree na veliko soboto ob dveh popoldne, slovesna maša na velikonočno nedeljo pa ob 11.30 dopoldne.

CANBERRA je za slovensko mašo na vrsti 18. mar-

ca in na velikonočno nedeljo (15. aprila), obakrat ob šestih uri zvečer. Naslednja maša bo 20. maja, prav tako ob šestih zvečer.

NEWCASTLE bo imel slovensko službo božjo na nedeljo dne 29. aprila, ob šestih zvečer v Hamiltonu. Pred mašo bo prilika za velikonočno spoved, po naši pa običajno srečanje v dvorani.

GOLD COAST pride za mašo na vrsto v soboto po veliki noči: 21. aprila ob 7.30 zvečer. Kraj pa smo spremenili po želji tamkajšnjih rojakov: odslej bo slovenska maša v farni cerkvi Srca Jezusovega, **Fairway Drive, Broadbeach Waters (prej Merimac)**.

BRISBANE bo imel slovensko mašo na nedeljo po veliki noči, 22. aprila, ob 11.30 dopoldne. Pred mašo bo prilika za zakrament sprave. Kraj je za enkrat še isti: St. Mary's, vogal Peel in Merivale Sts., South Brisbane.

WAGGA-WAGGA bo prišla na vrsto za slovensko službo božjo, kadar bodo tamkajšnji rojaki to želeli in nam sporočili.

Naj končno omenim še daljni PERTH, W. A., ki bo imel slovensko sveto mašo v mesecu aprilu. Datum in spored bo tamkajšnjim rojakom poslal p. Ciril, ko se bo pisмено dogovoril s cerkvenim odborom v Perthu. Isto velja tudi za obisk North Queenslanda.

BOLNIKE obiščemo v kolikor vzemo zanje, to se pravi: v kolikor nam to sporočite. Pa tudi drugi radi obiskujete bolne ali ostarele rojake, bodisi doma, v bolnišnicah in domovih za ostarele. Obiskujte tudi tiste, ki nimajo sorodnikov in so zelo osamljeni, pa četudi niste ravno dobri znanci ali prijatelji. Zadosten razlog za obisk je, da smo si rojaki. — Zlasti za praznike je lepo, če nam sporočite o bolnikih, da jim prinesemo sveto obhajilo.

ROJAKI IZVEN NAŠIH VERSKIH SREDIŠČ nimajo prilike za slovensko službo božjo. Te vabim, da se udeležujejo maše in prejemanja zakramentov v krajevni cerkvi. Mnogi to že delajo, jih je pa vendar kar precej, ki se nikakor ne morejo vključiti v avstralsko cerkveno skupnost. Obvladanje ali neobvladanje jezika bi ne smel biti vzrok.

BOG PLAČAJ za božične čestitke in darove. Hvaležni smo vsem, ki so se spomnili nas in raznih namenov našega verskega središča. Posamezni darovi še vedno prihajajo, saj mnogi zaradi izdatkov za praznike raje darujejo našemu središču po praznikih ali pa karsneje v letu. Tudi tako je prav — da le središča ne pozabijo, saj služi vsej naši skupnosti.

Med čestitkami naj omenim praznična voščila škofa Metoda Piriha, ki je v imenu ostalih slovenskih škofov vodja dušnopastirstva med izseljenci. Poslal je

tudi posebno pismo za izseljensko nedeljo – kopije so še na razpolago na polici pri vходу v našo cerkev. – In omenim naj praznične čestitke ter ponovno zahvalo invalidke Metke Škerjanec. V pismu omenja, da je nedavno trpela še za hudo gripo, kar je povzročilo zaslišena pljuča ter ji že tako težko dihanje še bolj otežkočilo. Žal tudi Metkini starši niso pri dobrem zdravju, pa morajo kljub temu 24 ur na dan skrbeti za bolno Metko.

BOŽIČNE SLUŽBE BOŽJE so bile povsod zares dobro obiskane. Polnočnica v naši dvorani je tudi letos zelo lepo potekla. Verniki so zasedli prostor do zadnjega kotička. Tokrat je naš mešani zbor nastopil z izbranim božičnim sporedom in se nam je predstavil na odru ob oltarju. – Povedali so mi, da je tudi zunanaj dvorane stalo nekaj sto ljudi. Zaradi lepe udeležbe pri polnočnici ni bilo pri glavni maši božičnega dne toliko udeležencev kot prejšnja leta. Vendar sta bili obe dnevni maši kar dobro obiskani. – V Figtree je polnočnico opravil p. Ciril, ki je prišel na pomoč za praznike. Kot je poročal, je bila tudi tam izredna udeležba. Enako v Canberri, kjer je imel na božični dan večerno mašo v Red Hillu. – Na Zlati obali kot v Brisbanu so imeli rojaki priliko slovenske maše na koncu prvega tedna novega leta, Surfers Paradise je imel praznično mašo na Gospodovo razglašenje, v soboto 6. januarja. Dobra udeležba je dokaz, da tamkajšnji rojaki cenijo slovensko službo božjo. Po maši so prišli na zajetno zakusko in sproščen pogovor k Polakovi družini. Kot sem že drugje omenil, bo prihodnjič naša maša na novem kraju, v farni cerkvi Srca Jezusovega. – Tudi Brisbane me je na nedeljo 7. januarja veselo presenetil. Udeležencev je bilo pri maši blizu osemdeset, kar se že dolgo ni zgodilo. Tudi sodelovanje pri petju in molitvah je bilo lepo. Po maši smo imeli čajanko kar v zakristiji, kjer pa je žal premalo prostora. Že večkrat sem slišal izraženo željo, naj bi zamenjali cerkev in izbrali kako drugo, kjer bi se po maši lahko sestali v dvorani ali kaki večji sobi. Sporočite nam svoje predloge. Ravnali se bomo po večini. – P. Ciril je obiskal rojake v Newcastlu na Silvestrovo, 31. decembra in letos praznik sv. Družine. Za službo božjo so se zbrali v dvorani, ker je bila cerkev, kjer se v Hamiltonu zbiramo že toliko let, poškodovana ob potresu 28. decembra. Med našimi družinami je utrpela večjo škodo na hiši družina Pichler v Merewether, pa gotovo še marsikdo. Na srečo pa med žrtvami ni nobenega rojaka.

PROJECT COMPASSION šparovčke boste prejeli ob začetku postnega časa, ki se prične s pepelnično sredo 28. februarja. Tudi mladini razložite važnost pritrgovanja in zatajevanja, saj brez tega ni krščanskega življenja.

Naslednji KRSTI še niso bili objavljeni v Mislih:

Steve Antoni Aleksovski, Osborne Park, W.A. Oče Steve, mati Ančka r. Strnad. Botrovala sta Karlo in Marija Holvet. – Župna cerkev sv. Kierana, Osborne Park, W.A., 9. aprila 1989.

Adan Mathew Stanič, Greystanes, NSW. Oče Daniel, mati Diana r. Žula. Botra sta bila Pavel in Milena Žula. – Župna cerkev Kraljice miru, Greystanes, dne 3. septembra 1989.

Thomas Ben Michael Watovec, Mt. Keira, NSW. Oče Stan, mati Felicina r. Genua. Botra sta bila Adrian in Karen Samms. Župna cerkev sv. Terezije, Mt. Keira, NSW, 3. decembra 1989.

Paul Andrew Smith, Watson, ACT. Oče Terry, mati Irena r. Lavrenčič. Botrovala sta Andrew Lavrenčič in Kathy Armstrong. Župna cerkev Matere božje rožnega venca, Watson, ACT, dne 17. decembra 1989.

Adam Michael Brannigan, Toongabbie, NSW. Oče Michael James, mati Lolita Vida r. Matkovič. Botra sta bila Mirko in Marija Lukežič. – St. Raphael, Merrylands, 17. decembra 1989.

Thomas Charles Abdilla, Girraween, NSW. Oče Charles, mati Linda r. Kirn. Botra: John Kirn in Nancy Taliana. – Greystanes, 24. decembra 1989.

Andrew John Zupanc, Greenwood Village, Qld. Oče David, mati Maruška r. Skubic. Botra sta bila Michael John Zupanc in Andreja Skubic. – South Brisbane, Qld. 7. januarja 1990.

Alison Kate Markočič, Unanderra, NSW. Oče Dušan, mati Sonia r. Legisha. Botrovala sta Frank in pa Jackie Žakelj. – Figtree, NSW, 14. januarja 1990.

Tracey Maria Stadelmann, Campbelltown, NSW. Oče Marco, mati Sonja r. Breznik, botra pa Rosalia Cardinale in Thomas Shiner. – St. Raphael, Merrylands, 4. februarja 1990.

Elizabeth Fay Shiner, Kingsgrove, NSW. Oče Thomas, mati Jasna r. Pukl. Botrovali so Sonja in Marco Stadelmann ter Rebecca Shiner. – St. Raphael, Merrylands, 4. februarja 1990.

Malčkom, njihovim družinam in botrom naše čestitke k prejemu krsta! Hvala vsem, ki ste posredovali te podatke. Že zaradi statistike radi objavljamo tudi krste, ki so bili po farnih katoliških cerkvah, če nam jih le pošljete.

ZA TRI POKOJNE

sem zvedel v zadnjem času, ki v Mislih še niso bili omenjeni:

V maju 1987 je v Campbelltownu umrl **IVAN JUHART** v starosti 69 let. Rojen je bil 7. marca 1918 v Mariboru, več o njem pa mi žal ni znano.

Dne 7. oktobra 1989 je v Sydneyu umrl **ŠTEFAN ŽEGA** v lepi starosti 92 let. Po rodu je bil iz Krasa in je ostal samski. Pokopan je bil na katoliškem delu

pokopališča Rookwood.

Dne 2. decembra 1989 je v mariborski bolnišnici umrl LADISLAV (SLAVKO) HARTMAN. Rojen je bil v Mariboru 14. junija 1925. Med nami v Avstraliji je živel dolga leta, nazadnje v South Windsorju, NSW. Že bolan je lani v novembru odšel z ženo Alojzijo r.

Tavčar v Slovenijo, da bi zadnja leta življenja preživel v rodnem kraju. Žal je po povratku živel samo še deset dni in še to v bolnišnici. Poleg žene zapušča hčerko Zorano iz prvega zakona.

Vse pokojne priporočajmo z molitvijo Gospodu, njih sorodnikom pa iskreno sožalje!

P. VALERIJAN

NAŠE NABIRKE

BERNARDOVEMU
TISKOVNEMU SKLADU
ZA NAŠE "MISLI":

\$100.—Milena Lochner, Peter Bižal, Milan Beribak; \$92.—Pavla Zemljak; \$84.—Alfred Breznik; \$70.—Miha Ropret, Alojz Povhe; \$62.—Ignac Ahlin; \$50.—Vinko Zaletel; \$42.—Štefan Merzel, Janez Robar, Maria Bisiach, Marija Pongračič, Ivan Figar, Vili Mrdjen; \$35.—Anton Šircelj; \$34.—Kristjan Janežič, Franc Purgar, Savo Tory; \$32.—Štefi Valentan; \$31.—Anna Iskra, Jože Žužek; \$30.—Marija Bizjak; \$27.—Louisa Prpič; \$25.—Andrej Vučko; \$24.—Ignac Lebar; \$22.—Ivan Barič, Ida Zorich, Max Hartman, Štefan Žalik, Antonija Šabec, Fred Draganec, Nežka Hrast, Franc Danev, Anton Novak, Lojze Robnik; \$20.—Franc Hribar, Marija Kogovšek, Ivan Smolec, M. C.; \$18.—Jožica Beljan; \$17.—Anton Kristan, Jožefina Braletitch, Bernard Brenčič, Jože Jež, Draga Vadnjak; \$15.—Franc Pozvek; \$14.—Matilda Petek; \$13.—Stanko Vrancar; \$12.—Franc Sodja, Jože Lapuh, Branko Jerin, Marija Čančar, Alojz Toš, Anica Ješelnik, Irena Grassmayr, Ivan Stante, Ivanka Študent, B. & A. Topolovec, Branko Repolusk, Albin Smrdelj, Mario Saksida, Elizabeta Kenda, Justina Hinrichsen, Roman Petelinek, Andrej Grlj, Marjan Vihtelič, Albina Gec, Marija Birsa, Lubi Pirnat, Ivan Zelko, Marija Gorjanc, Vlado Trampuž, Dr. Mark Coby, Hedi Skrbič, Max Koržec, Milena Vidau, Ana Šivec, Anica Smrdel, Jože Grilj, Franc Brenčič, Franc Baša, Tomaž Možina, Kristina Lackner, Dragica Filipič, Roman Divjak, Ida Migliacci, Frančiška Klun, Tilka Matjašič, Katarina Hvalica, Sonja Trebše, Marija Debelak, Drago Jakovac, Dr. Stan-

LOJZE
KOZAR

Premakljivi svečnik

Doslej smo spremljali duhovnika Zdravka od kaplanskega mesta na njegovo prvo župnijo Zabrežje, ki jo s trdim delom počasi spreminja v lepo farno skupnost. Njegovi načrti za postavitev prepotrebne veroučne učilnice na cerkvenem svetu ob cerkvi so obtičali: križajo se z načrti občine, ki bi rada prav tam zgradila turistični dom. Farani prepuščajo odločitev kar župniku, ki pa z zadevo ni zadovoljen in nerad prevzema vso odgovornost nase. Obisk Jasne, dekleta iz Zdravkovega nekdanjega kaplanskega mesta, ga je po neuspelem sestanku s farani vsaj malo umiril. Zanimivo je dekletovo pripovedovanje, kako je kot verna učiteljica živela pod takim pritiskom s strani nadrejenih, da je kljub veselju do poklica morala opustiti učiteljsko službo. Zdravko pa Jasni pripoveduje svoje probleme s civilno poročenimi pari . . .

(23.)

“Nista se pozabila. Sklenila sta civilni zakon in zdaj živita zares v lepem sožitju. Imata tri otroke, kar drugega za drugim, pa še enega iz prejšnjega zakona, in moram reči, da ta najstarejši prav nič ne čuti, da ni ob njem njegova lastna mati.”

“Pa so otroci krščeni?” je vprašala Jasna.

“Seveda so. Takoj po prvem rojstvu je prišel Jože k meni. Bil je ves razgret od notranje sreče, obenem pa poln skrbi, kako bo pri meni opravil.

“Otroka smo dobili, gospod župnik, pa sem prišel vprašat, kako bo glede krsta. Saj veste, midva sva samo civilno poročena.”

“To je res. Toda dobro vem, da bi se vidva rada cerkveno poročila, če bi se mogla. Vem tudi, da je vajino mesto v cerkvi redno zasedeno, četudi ne moreta prejemati obhajila. Iz tega sklepam, da mi lahko obljubiš, da bo vajin otrok krščansko vzgojen.”

“To se razume. Kakor krščansko vzgajava starejšega, tako bova krščansko vzgajala tudi tega novorojenčka in še vse druge, če jih bo še

kaj prišlo na svet v najini družini.”

“Seveda,” je nadaljeval Zdravko pogovor z Jasno, “smo vse njune otroke krstili, ne da bi pri tem postavljali kakšne ovire. Nekaj drugega pa je, če bi se dva lahko cerkveno poročila, pa se nočeta. Tudi tak primer imam v naši župniji.

To sta Stanko in Neža. On je bančni uradnik, ona pa vzgojiteljica v bližnjem trgu. Poročila sta se samo civilno, staršem pa sta trdno obljubila, da se bosta kmalu po civilni poroki poročila tudi cerkveno. Toda ta kmalu se je zavlekel in prej je privekal na svet prvi otrok, preden sta se ta dva odločila za poroko pred oltarjem.

Nekaj tednov je bil mir, potem pa so začeli stari starši, pri katerih sta Stanko in Neža živela, vedno pogosteje spraševati:

“Kdaj bosta le nesla otroka h krstu? Hočeta, da prej toliko zraste, da si bi sam nesel svečo? Vsi sosedje daleč naokoli imajo svoje otroke krščene, samo mi smo tako zanikrni, da s krstom odlašamo in odlašamo.”

Ker je bilo v družini zaradi tega vedno več prepira, se je končno Stanko nekega dne prikazal pri meni:

“Prišel sem vprašat, kdaj bi lahko našega otroka prinesli h krstu. Veste, moja žena je vzgojiteljica, jaz sem tudi v državni službi, zato ne bi rada tega obešala na veliki zvon. Časi so takšni, da je treba marsikaj skrivati.”

“Časi so taki, kakršni so ljudje. Danes bi res marsikdo najraje svoje krščansko prepričanje skril, če ga seveda ima. Vprašanje pa je, ali je to prav.”

“Ja, vam je lahko! Vas nihče ne zbeda zaradi vere. Mi pa moramo marsikaj slišati.”

“Vi osebno tudi, Stanko?”

“No, ne ravno jaz. Ampak o tem se vedno kaj sliši.”

“Bilo bi tudi čudno, če bi kdo vam glede vere kaj oporekal, saj za to nima nobenega vzroka.”

“Kako to mislite, da nima vzroka?”

“Mislim tako, da vi svoje vere, če jo imate in kolikor jo imate, ne izpovedujete. Ne z besedo, ne z vedenjem. Hočem reči, da vas ni videti ne v cerkvi ne pri zakramentih.”

“Včasih že grem, čeprav ne tukaj doma. V mestu pa kdaj kdaj le pogledam v cerkev.”

“Saj vas glede tega ne mislim spraševati. Glede krsta se pa le morava najprej lepo pogovoriti, preden določiva, kdaj naj vaš otrok prejme ta prvi in najvažnejši zakrament. Ovira glede krsta vašega otroka je v tem, da sta vidva z ženo samo civilno poročena.”

“Zakaj pa naj bi bila to kakšna ovira? Kaj se pa otroka najin civilni zakon tiče?”

“Pa še kako se ga tiče.”

“Kaj pa oni s hriba? Tudi onadva sta samo civilno poročena, pa jima niste delali nobenih težav, ko sta prinesla otroka h krstu?” mi je oponesel prejšnji dan.

“To je pa druga stvar,” sem mu rekel. “Ta dva bi se rada cerkveno poročila, če bi se mogla. Vidva bi se pa lahko, toda ne marata, nočeta.”

Na planinah blizu Sv. Višarj

ko Frank, N. N., Marcela Bole, Mira Berenyi, Terezija Kaiser, Barbara Marinčič, Jože Golenko, Alojz Seljak, Franc Pavlovič, Ludvik Tušek, Elizabeta Čar, Franc Patafta, Milena Birska, Pavel Trček, Franc Janežič, Jože Žugič, Anton Jesenko, Jožef Podboj, Emil Sosič, Rafael Žičkar, Bojana Penko, Franc Vravnik, Alojz Kodela, Štefan Kočar, Jože Juraja, Lojzka Jug, Ivan Nadoh, Genovefa Schiffler, Evgen Benc, Slavko Fabian, Tone Urbanc, Pavel Letnar, Rudolf Simonetič, Franc Magdič, Vinko Dajnko, Apolonija Tanšek, Marija Slokar, Ivanka Bratoš, Ivan Cetin, Jože Brožič, Anton Cevc, Franc Božič, Jožef Šterbenc, Milka Mikac, Marija Marušič, Wilhelm Wetzel, Ivan Kovačič, Františka Vekar, Irma Ipavec, Tatjana Tee, Terezija Cresi, Jožefa Mikuš, Filomena Horvat, Franc Schwerdt, Lojzka Vučko, Marjan Jonke; \$11.— Ivanka Kremp; \$10.— Vinko Čoper Sr., Roman Uršič, Franc Frigula, Cilka Baligač, John DeMajnik, Štefan Kolenko, Slavka Podbevšek, Franc Erpič, Danica Perko, Marija Škofic; \$9.— Albin Šmigoc, Rude Iskra, Stana Fatovič, Alojz Ludvik, Jožef Režek; \$8.— Anton Stariha, Marija Blažević, Iva Urbas, Anton Pašič, Julijana Razboršek, Anna Dranginis, Jana Čeh, Janez Zust, Jože Božič, Zora Pace, Alojz Kerec, Emilija Kuzma, Ferdo Godler; \$7.—Anton Suša, Jo-

že Krušec, Marko Pintar, Lotte Ra-
folt, Alojz Jakša, Frank Wertov-
schek, Ivan Jenko, Mario Čuk, Ma-
rija Fijan, Ivan Mohorko, Vinko Er-
javec, Nada Slavec; Alex Slavec, To-
ni Lovrec, Ivan Petelin, Ivan Vukli-
nič, Pavel Tonkli, Italo Bacchetti,
Jože Koprivc, Karl Meže, Edvard
Persič, Majda Brožič, Fanica Lasič,
Matilda Klement, Mihael Žilavec,
Ivanka Bobek, Darinka Cervinski,
Alojz Furlan, Anna Kalc, Marta Ko-
hek, Pavel Zavrl, Jurij Tomažič, Jo-
že Brodnik, Stane Furlan, Matilda
Frankovič, Franc Pirnat, Rihard
Trurdy, Jožef Kalc, Milan Vran, An-
ton Bogovič, Anna Kodila, Anica
Rezelj; \$6.— Edvard Hrvatini, Štefa-
nija Bajsič, Jožef Kastelic, Mira Ur-
banč, Anica Kodrič; \$5.— Jože Vr-
tačič, Anna M. Colja, Andrej Le-
narčič, Ivan Marinič, Cecilija Zdra-
žil, Olga Dubbert, Albin Kurinčič,
Adolf Kolednik, Franc Žerial, Jože
Misica, Albina Sinigoj, Slavko No-
vak, Sylvia Goetzl; \$4.— Nikolaj
Prezelj, Bernarda Ferluga, Alojz
Rezelj, N. N., Draga Valenčič, An-
gela Lečnik, Silva Jenko, Jože Ne-
meš, Jože Lipeč, Bert Pribac, Frank
Plesničar, Anton Gjerek, Terezija
Lenarčič, Štefan Plej, Ema Kosmi-
na, Janez Jernejčič, Marija Vončina,
Štefanija Rijavec, Marija Podgornik,
Anton Bulovec, Mihaela Brkovec,
Milan Kavič, Anton Žitnik, Rozalija
Antolin-Veenstra, Ivan Kovačič,
Zdravko Repič; \$3.— Ivanka Smr-
delj; \$2.— Anton Tomšič, Marija
Boelckey, Luka Korčec, Zdravko Že-
le, Bruno Pavšič, Alojz Gasperič, U-
roš Stankovič, Franc Kodrič, Blaž
Pribaz, Simon Kropich, Tereza But-
kovič, Ana Šaban, Stanko Zmazek,
Edi Kumar, Anton Verderber, Ma-
rija Pfister, Majda Muzlaj, Pavla Žni-
darič, Otto Tomaž, Amalija Malje-
vac, Janez Drogenik, Majda Skubla,
Ana Marija Zver, Anita Plečko, Ma-
rija Telich, Jože Horvat, Alojz Ka-
stelic, Angela Majerič, Jakob Tom-
šič, Anna Pekolj, Stanko Mlinar, Te-
rezija Jošar, Ivan Vidmar, Ivanka
Hrvatini, Franc Mirnik, Jožef Matja-
žec, Branka Iskra, Ivan Mervar, Vik-
tor Gnezda, Alojzija Paravan, Ivan-
ka Žabkar, Marjan Maglica, Franc
Murko, Ivanka Gosar, Rozalija Cen-

“Kdo pa pravi, da nočeva? Saj na to še vedno misliva, le priložnosti
doslej nisva imela. Vedno je prišlo kaj vmes, da sva poroko nekoliko
odložila. Toda še vedno mi ni jasno, v kakšni zvezi je to z otrokovim
krstom. Saj bomo krstili otroka, ne naju.”

“Vam bom povedal, v čem je stvar. Glejte, po cerkvenih predpisih ne
smemo krstiti otroka, za katerega ni zagotovljena verska vzgoja. Zakaj
ne? Zato, ker bi tak krst bil sicer veljaven, toda neučinkovit. Naj vam
to pojasnim s primerom: Krst otroka je kakor živa klica v pšeničnem zr-
nu. Klica je v zrnu, toda če hoče rasti in obroditi sad, mora biti zraven
vlaga, toplota in marsikaj drugega, sicer klica zakrni in z rastjo in sadom
ni nič.

Zakrament krsta je pri otroku nujno povezan z versko vzgojo, kajti
če starši otroka versko ne vzgajajo, je otrok sicer krščen, po krstni knji-
gi je kristjan, toda brez sadu, brez krščanskega življenja. Krst, ki ga je
otrok prejel, ne rodi nobenih sadov, ker ni pogojev za to. Ni verske
vzgoje.

Zdaj vas pa vprašam, ali mislite, da bodo starši, ki sami ne živijo po
veri, svojega otroka versko vzgajali? ”

Navsezadnje, zakaj pa ne? ”

“Da, ko bi bila krščanska vzgoja predvsem v tem, da otroka naučimo
nekaj molitvic, pa še deset zapovedi, da bo znal starše spoštovati, potem
bi imeli prav, toda krščanska vzgoja je predvsem vzgoja z zgledom.
Zgled je bistveni in najodločilnejši del vzgoje. Zato mislimo, da starši,
ki po veri ne živijo, tudi svojih otrok ne morejo versko vzgajati. Zato
njihovih otrok ne smemo krstiti.”

“Toda tu so še stari starši.”

“Če ste odkriti, morate priznati, da ste prav zaradi tega prišli, ker sta-
ri starši sitnarijo, kajne? ”

“Saj ne rečem, tudi zato. Vendar pa sva tudi midva z ženo mislila, da
je otroka treba dati krstiti.”

“Veste, kaj vam predlagam. Glejte, lepo je, da ste prišli, prišli ste tudi
zato, ker hočete svojemu otroku dobro. Prav. Zdaj pa skušajte z ženo
to, kar sem vam glede krsta povedal, nekoliko premisliti. Če bosta prišla
do prepričanja, da je za versko vzgojo otroka potrebno versko življenje
staršev, potem skušajte narediti vse, da bo ta pogoj izpolnjen.”

“Seveda, seveda! Saj bi v splošnem to rada. Toda povejte mi bolj do-
ločno, kaj naj storiva!”

“Predvsem skušajta najprej nekaj moliti. Morda samo kak očenaš. Ko
bosta mogla, pridita k maši. Nič se ne ozirajta na to, ali vaju kdo opazu-
je, kaj bo kdo rekel. Vse to je postransko in naj vaju ne odvraca od Bo-
ga. Če bosta to zmogla, pridita čez kakšen mesec ali dva oba k meni, da
se o vsem natančneje zmenimo. Morda se vam te zahteve zdijo pretežke,
toda to je samo na videz tako. Kakor hitro bosta začela moliti, bo vse
šlo gladko in lepo. V molitvi, če je prava, je velika moč, da je po njej
človek zmožen stvari, o katerih se mu prej niti sanjalo ni, da so v njem.”

“Radovedna sem, ali sta še kdaj prišla k vam? ”

“Da, prišla sta. Lepo smo se pogovorili in od takrat hodita tudi v cer-
kev. Zdaj je to dobra krščanska družina z urejenim zakonom. Najsreč-
nejši so njuni starši, ki prej niso mogli razumeti, kako so se mogli mla-

di tako spremeniti in se veri tako odtujiti. Mislim, da se nista niti tako odtujila, le popustila sta nekoliko in če ne bi bilo otroka in otrokovega krsta, bi se oddaljevala še naprej.”

“Otrok je res za starše velika sreča. Kljub temu, kar sva prej govorila o mladini.”

“In vendar se jih otepajo. Na trideset rojstev pride v Sloveniji nad sto splavov. Le kam ta naš svet drvi? Vsi govorijo danes samo o lju-bezni, pa prav te tako zelo manjka v družinah, ni je med zakonci, ne v ustanovah, ne med sodelavci v podjetjih, kjer drug drugemu strogo gledajo na kuverto, ali ni morda za spoznanje bolj napeta.”

“Oh, kako sem se zasedela! Jemljem vam vaš dragoceni čas. Sem pač sebična. Toliko časa vas že nisem videla. Hvala za ta lepi popoldan! Smem še kaj priti? Sicer pa, zakaj to vprašujem? Smem ali ne, jaz bom kar prišla, kadar mi bo zelo lepo ali zelo hudo. Saj me boste sprejeli, ne?”

“Vedno, Jasna, in z velikim veseljem. Z dobrim človekom se je vedno lepo pogovarjati.”

“Barice pa nič več ne slišim v kuhinji.”

“Gotovo je pri Janezovih. Z Roziko sta veliki prijateljici. Rozika je stanovala najprej v župnišču, tukaj pri nas, dokler se ni drugič poročila. Najprej nas je nekoliko utesnila, ko so jo občinski tukaj nastanili, potem pa smo se spoprijateljili in nič več nismo čutili kake utesnjenosti. Vedno je vse odvisno od medsebojnih odnosov. Če se hočeš od Barice posloviti, stopim s teboj k Janezovim.”

“Rada. Barica ima nekaj očarljivega na sebi, neko lepo neposrednost, ki se ne najde tako pogostoma.”

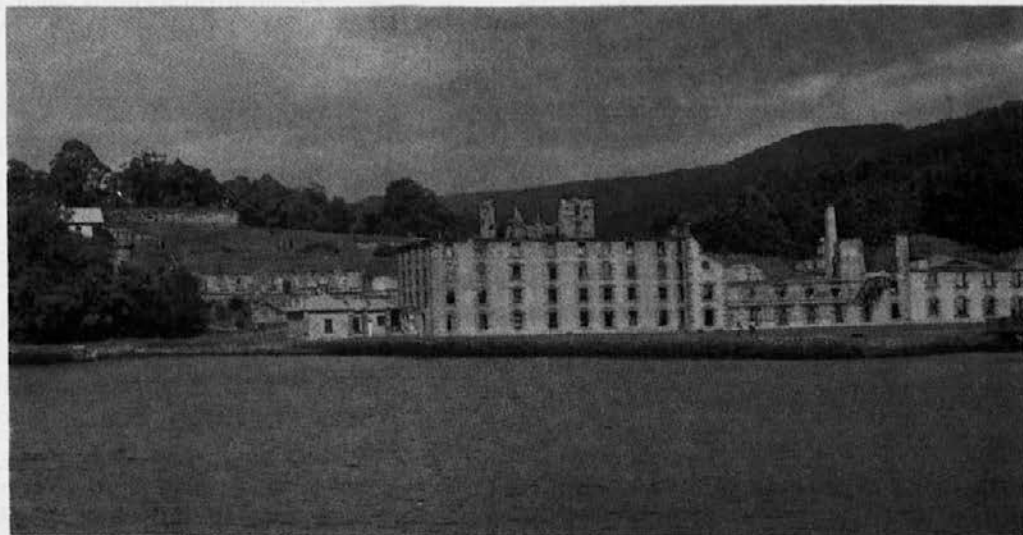
Pri Janezovih so bili v veselem in živahnem pomenku. Mali Janezek se je postavljajl s svojimi fračami, Aleš in Alenka pa s svojimi risbami, saj sta kar naprej risala Barico in jo upodabljala na nešteto načinov. Rozika je kuhala kavo in z njo postregla tudi župniku in Jasni, Janez pa jima je naklatil nekaj zgodnjih hrušk, ki jih je Jasna morala vzeti s seboj na pot.

/Nadaljevanje prihodnjič/

Čič, Sonja Gabrovec, Slavko Uršič, Jože Debevec, Justina Costa, Libero Babič, Maria Milich, Anton Kraft, Maria Stock, Olga Zlatar, Berta Luksetič, Ana Špacapan, Darko Butinar, Franc Mramor, Janez Žnidaršič Franc Uršič, Aleksander Gubič, Veronika Seljak, Franc Matjašič, Jože Bole, Ivan Bole, Marta Ostrožnik, Anton Mikolič, Jože Cetin, Eric Kogoy, Štefan Trstenjak, Danica Petrič, Marta Wagner, Janez Primožič, Ida Ponikvar, Janez Rogl, Jože Gojak, Stan Jaklič, Stanislav Tomšič, Pavlina Božič, Anton Mršnik, Mirko Cizerle, Anton Švigelj, Jože Voršič, Andrej Pihler, Alojz Filipič, Lucy Robah, Ivan Stanič, Veronika Robar, Mirko Godec, Jožefa Porok, Ciril Košorok, Marijana Mencigar, Justi Mrak, Martin Pečak, Štefka Fretze, Olga Todorovski, Marija Mivec, Franc Obid, Angela Lavrič, Jana Lavrič, Ivan Denša, Jože Oblak, Matt Cestnik, Gverino Jerman, John Stajanko, Vinko Prinčič, Tinka Urh, Alojz Drvodol, Milka Iskra, Ivan Žele, Albina Žitter-schlager, Franc Maver, Marija Bertoneclj; \$1.— Igor Gerden, Bogomir Stibilj, Zoran Žele.

DOBROTNIKOM
BOG STOTERO POVRNI!

Darovi v ostale namene pridejo
na vrsto prihodnjič.

Zgodovinski
Port Arthur,
Tasmanija

SVETA DRUŽINA

Fr. Janez Tretjak, O. F. M.,
Holy Family Slovene Mission,
51 Young Ave, W. Hindmarsh, S. A., 5007
(P. O. Box 159, Hindmarsh, S. A., 5007)
Tel.: (08) 46 9674

ŠE odmevajo božične pesmi v naših srcih, pa se že bližamo postu in pripravili na praznik Gospodovega vstajenja. A se bomo vseeno najprej ustavili pri božiču v tej naši suhi Južni Avstraliji, letos kar preveč hladni za poletni čas. Naše praznovanje božiča je bilo v zelo prijetnem in domačem vzdušju. K temu so pripomogle vse daljne in bližnje priprave. Kot že nekaj let, so tudi letos naši najmlajši doprinesli svoje, da je bila slovenska polnočnica res doživeta. Saj je najlepše gledati otroke, kako z vso resnostjo in velikim veseljem sodelujejo. Otrokom in seveda njih staršem smo hvaležni za ta božični užitek.

Praznik SVETE DRUŽINE, ki je zavetnica našega misijona in naše cerkve, pa smo obhajali na prvo nedeljo v januarju. Kot že več let, je bil tudi letos med nami adelaidski nadškof Leonard Faulkner. V cerkvi ga je v imenu naše skupnosti pozdravila Rosemary Poklar, prikupna Karmen Mascari, Wetzelova vnukinja, pa mu je izročila slovenski šopek. Med mašnim nagovorom je nadškof spodbujal naše rojake k zvestobi Bogu in slovenskemu narodu. Po bogoslužju se mu je v imenu vseh zahvalil predsednik našega središča Tone Jesenko ter mu podaril lepo angleško knjigo o Sloveniji. — Seveda s tem praznovanja ni bilo konec: nadaljevalo se je v dvoranici, kjer je nadpastir prisedel k vsaki mizi in poklepetal z vsemi. Dvoraničin prostor je bil za to priliko premajhen, pa nam je letna streha pred dvoranico kar prav prišla. Visokemu gostu je gospa Valenčič pripravila prekrasno torto z napisom: Ob peti obletnici obiska naši verski skupnosti! Seveda je bilo torto škoda rezati (pa saj je bilo drugih dobrot za vse dovolj!), zato jo je gost odnesel s seboj, da jo pokaže tudi svojim sodelavcem. Od nas se je pozno popoldne poslavljaj z željo, da se drugo leto na našem prošenju zopet vidimo. Vsem nam je bilo prijetno pri srcu, saj vemo, da rad pride med nas in se med nami tudi počuti kot doma.

Vsem, ki so pomagali, da je bilo praznovanje tako prisrčno, prav iskrena zahvala in Bog plačaj!

Posebej se moram zahvaliti našim mladim, ki so tudi pri maši tega dne zavzeto sodelovali. Nanje je bil

nadškof posebej pozoren. Tudi v zahvalnem pismu, ki nam ga je poslal, je poudaril, da je slovenska mladina naš up pri ohranjanju materinega jezika in naše kulturne dediščine.

Poroko smo tuđi imeli. Dne 3. februarja sta se v cerkvi sv. Lovrenca, North Adelaide, poročila Franc Dodič, sin Danila in Angele r. Kajnih, in avstralska nevesta Kinsty Gregor, hčerka Roberta in Bronwyn r. Spragg. Priči sta bila Boris Hrvatin in Vicki Jonson. Mlademu paru želimo na skupni življenjski poti obilo razumevanja. Naj ju vselej in povsod spremlja božji blagoslov!

Na nedeljo 4. februarja je bilo v naši cerkvi nevsakdanje praznovanje za našo skupnost: Bruno in Zofka Kanka sta obhajala zlato poroko, to pa ni kar tako. Najprej sta se zlatoporočenca v cerkvi zahvalila Bogu za vse prejete dobrrote v petdesetih letih skupnega življenja. Po končani maši smo jima kot skupnost izrekli čestitke s košaro petdesetih rdečih nageljnov, potem pa smo se preselili v dvoranico, kjer je bila gostija za vse udeležence svete maše. Spregovoril je tudi dr. Stanislav Frank in na kratko opisal njuno življenjsko pot. Nato sta zlatoporočenca rezala jubilejno torto, pevci pa so jima zapeli, da je bilo vzdušje res domače in bo slavnost ostala vsem v lepem spominu. Bog naj živi Bruna in Zofijo še na mnoga zdrava leta v medsebojnem razumevanju in pomoči!

Poleg veselja in lepih novic pa moram omeniti tudi žalostno vest. Iz domovine je prišlo sporočilo, da je Gospodar življenja in smrti poklical k sebi po zasluženo plačilo Janeza Premrla, devetdesetletnega očeta gospe Francke Wetzel. Umril je 21. decembra 1989 na svojem domu v Malem Ubeljskem pri Postojni, kjer je dolga leta kmetoval. Pokojnik je bil rojen 10. aprila 1899. Z ženo Rozo sta imela sedem otrok, od katerih jih šest še živi. V naši cerkvi smo 29. decembra opravili zanj mašo zadušnico.

Morda bo kdo vprašal, zakaj omenjam smrt nekoga, ki ni živel in umrl med nami. Naj povem, da je družina Wetzel vsa leta kljub temu, da je mož avstrijskega rodu, zelo aktivna v naši skupnosti. Vedno rada priskoči na pomoč, naj bo denarno, fizično ali moralno. Zlasti ob gradnji naše cerkve so se Wetzlovi pokazali veliki dobrotniki. Vse to je gotovo sad lepe krščanske vzgoje, katero so jim dali zdaj že pokojni starši. Naj Vsemogočni staršem gospe Francki poplača z večnim življenjem, mi pa se jih bomo radi spominjali pri sveti daritvi. Njej in ostalim otrokom pokojnega Premrlovega očeta v domovini izrekamo iskreno sožalje.

V postnem času bo v naši cerkvi vsak petek zvečer po maši križev pot. Pred in po petkovi maši bo pri-

ložnost za velikonočno spoved, enako ob nedeljah pred mašo. Potrudimo se, da se bomo z iskreno spovedjo in dobrimi deli lepo pripravili na praznik Kristusovega vstajenja.

Verouk za prvoobhajance je vsako nedeljo po maši. Starši, ki želite, da bi vaši otroci pristopili k prvemu svetemu obhajilu v slovenski cerkvi, poslužite se te prilike.

Naši upokojenci bodo imeli zopet redno srečanje

ŠE raje bi dal temu mojemu naslovu pristen izraz: Politika je k . . . a. Bojim se, da mi to v dostojnem listu kot so Misli ne bo dovoljeno. A moj vzrok za to je praktičen: članek bo vzbudil zanimanje le, če bo osupnil. Politika je Slovencem ogabna in prav zato povzroča nam vsem težke posledice.

Ob 35. obletnici Društva Melbourne sem se srečal s prijateljem in spregovorila sva nekaj besed o razvoju v domovini. Prisotna izobrazena gospa iz Sydneya, ki poroča tudi v naše liste, se je opravičila češ, to je politika in ni zame. . .

Mladi gospod Erik Modic, ki nas je v Avstraliji pred kratkim obiskal in je s tem pomagal ustanoviti Društvo za podporo demokracije v Sloveniji, je mimogrede potožil, da so v Avstraliji rojaki sicer bolj prijazni kot marsikje drugod. Kljub temu pa so mu dali vtis kot bi mu hoteli reči — čim je hotel govoriti o političnih potrebah Slovenije: Pojdi v stran, ker nam samo kradeš čas! . .

Bivši predsednik Društva slovenskih pisateljev, Tone Partljič, je v svojem odrskem delu "Moj oče socialistični kulak" ovekovečil ta znani slovenski izrek, ki sem ga uporabil za naslov. Skoraj s ponosom je ta že kar ljudski izrek ponavljal socialistični kulak v igri.

Osebnost sem doživel nešteto podobnih slučajev, vendar mislim, da so zgornji primeri dovolj v dokaz, da je to med našimi ljudmi — vse od preprostih pa do izobrazenih — kroničen pojav. Kdo je to mentaliteto uvedel, bi bilo dobro raziskati. Osebnost sem pripričan, da so jo vsa leta po vojni komunisti vsiljevali med vse sloje slovenskega prebivalstva in sijajno uspeli. S tem so v politiki dosegli monopol ter so lahko počeli z našim ljudstvom kar so hoteli. Žalostno je dejstvo, da te pretkanosti narod ni uvidel, zato je mnogim še danes politika nesprijemljiva in celo ogabna. Še hujše je dejstvo, da nekateri med nami to slepost in politično nezrelost na grd način vsiljujejo tudi drugim, kar sem osebno že mnogokrat doživel v naših društvih.

Politiko lahko primerjamo z računstvom ali slovnično. Mnogim sta ta predmeta odvratna, ali vsaj neljuba.

na praznik svetega Jožefa, v ponedeljek 19. marca. Ob desetih bo najprej sveta maša, nato v dvorani zabavne igre in poskrbljeno bo seveda tudi za zakusko. Nujno potrebno je, da prinesete s seboj dobro voljo — za vse drugo pa bo poskrbljeno z naše strani. Vabljeni!

Slovenska radijska oddaja v priredbi našega verskega središča, je vsako sredo zvečer na valovih etnične radijske postaje 5 EBI FM. Vabljeni k poslušanju!

P. JANEZ

Politika je vlačuga

CVETKO FALEŽ

Toda če ne znamo matematike, nas vsakdo lahko vara, ako ne poznamo slovnice, kaj kmalu dokažemo, da ne znamo zastaviti besede. S enim ali drugim prav hitro izgubimo na ugledu. Še vse hujše je v politiki.

Največja tragedija slovenske zgodovine se je odigrala, ko je naš narod prepustil politiko komunistom in Srbom. Današnji dogodki v Sloveniji so jasen dokaz in Slovenci — lahko upravičeno rečem — postajamo narod šele zdaj, ko se tudi politično prebujamo. Se bomo popolnoma prebudili pravočasno? Za slabo politiko je na pretek dokazov zdaj tudi v Vzhodni Evropi. Mnogi smo upali v nekak čudež, ki bo vzhodne narode rešil. Pa smo uvideli, da je bila ta rešitev mogoča le tedaj, ko so ljudje spoznali, da je vsak narod svoje sreče kovač.

Slovenci smo pogosto poslušali trditve, da smo premajhni za samostojnost, da smo nepoznani. Res je, da smo pogosto zastoj iskali poročil o Sloveniji. Toda tisti trenutek, ko so Slovenci doma napravili pomemben korak ali dva, smo o njih slišali in videli in brali tudi po svetu. Čez noč so postali pomembni.

Naj zaključim s prošnjo. Politika ni hvaležen poklic, toda brez nje se ne da. Od politike so odvisne naše plače in pokojnine, naša stanovanja in davki, naš razvoj s šolami in cerkvami . . . Skratka vse: naša domovina, naše življenje. Naš znani socialni delavec dr. Janez Evangelist Krek je dejal: "Politika je skrb za narod." Samo narod, ki ima v politiki najbolj odločne poštenjake, bo vodil zdravo in koristno narodno politiko. Vsakdo, ki trdi, da je politika vlačuga, pa brani vodstvo politike poštenjakom in s tem sili lastni narod v propast.

Z VSEH VETROV

ZADNI ČAS je res toliko sprememb, da jim je težko slediti. In ves svet jim je priča, saj nam jih predstavljajo dnevne novice na televizijskem zaslonu: konec berlinskega zidu, pa padec diktature v Romuniji, dogodki na Poljskem, Češkoslovaškem, v Madžarski in drugod . . . Celo demonstracije v Rusiji, od koder se je včasih le kaj slišalo, videlo bolj malo. Vem, kako smo v zadnji vojni težko pričakovali poraza nacistične vsemogočnosti in nadutosti. Poraz komunistične ideologije smo si dolga leta želeli, pričakovali pa ne, vsaj ne tako nenadoma in povsod, še celo v Rusiji sami. Se res približuje zmaga Marijina, ki je že v Fatimi leta 1917 poleg napovedi druge svetovne vojne in hudega trpljenja po svetu napovedala tudi, da bo končno zmagalo njeno brezmadežno Srce, Rusija pa se bo spreobrnila? . . . Vse se končno obrača v to smer – Bog daj!

ZA EVROPSKI DOM so kaj ugodni časi, je izjavil vaticanski državni tajnik kardinal Agostino Casaroli sovjetskemu tedniku Sovjetskaja kultura. Poudaril je, da dialog med krščanskimi verami ugodno vpliva na evropsko skupnost. Povabil je obe polovici Evrope – socialistično in kapitalistično – naj premagata medsebojne ovire ter si utrepa pot do sodelovanja, medsebojne pomoči in iskrenih odnosov za evropski napredek.

PROF. BOŽIDAR BAJUK je v decembru umrl med argentinskimi Slovenci. Rojen leta 1908 v družini gimnazijskega ravnatelja in glasbenika dr. Marka Bajuka je študiral v Ljubljani, kjer je leta 1931 diplomiral iz grščine in latinščine. Kot odločen protikomunist je moral z družino v begunstvo, kjer je bil do odhoda v Argentino po raznih avstrijskih begunskih taboriščih zvest sodelavec svojega očeta: v dobi najtežjih delovnih okoliščin, pa tudi najlepših poklicnih zadoščenj, sta slovenskim dijakom s poučevanjem reševala študijska leta. Pa tudi v novi domovini je veliko časa posvečal nesebično slovenski skupnosti, zlasti srednješolskemu tečaju slovenščine. Kot odličen pevec in izobražen pevovodja je ustanovil v Mendozini pevski zbor in ga vodil do svoje bolezni. Poučeval je v mendoškem nadškofijskem malem semenišču in služboval v osrednji knjižnici in na agronomski fakulteti mendoške državne univerze. Bil je globoko veren in, lahko rečem, pravi lik katoliškega laika. Marija mu je izpolnila željo, da bi umrl na njen

dan, na prvo soboto v mesecu. Pogreb pa je pokazal, kako je bil pokojni Božo spoštovan in priljubljen pri mnogih rojakih in domačinih. Naj mu bo lahka argentinska zemlja!

ROMUNIJA je uradno preklicala odlok, ki je bil objavljen 2. decembra 1948 in tudi drugega iz leta 1949: oba prepovedujeta kakršnokoli dejavnost grško-katoliški Cerkvi v državi Romuniji. Moramo pa reči, da je kljub tem krivičnim odlokom katoliška Cerkev v Romuniji podtalno živela in delovala, preživela težka leta preganjanja in dokazala veliko življenjsko silo. Zdaj bo s prejemom svobode treba rešiti nekaj važnih vprašanj. Eno od teh je tudi vrnitev cerkvene imovine, ki je po odlokih ukinitve prešla v last romunske pravoslavne Cerkve.

NA MADŽARSKEM pa je mestni svet Esztergoma soglasno sklenil preimenovati trg pred nadškofijsko palačo. Odslej bo nosil ime pokojnega primasa in kardinala Mindszentyja. Določili so osmi februar za posebno slovesnost v ta namen, saj prav ta dan mineva 41 let, kar je bil kardinal obsojen na dosmrtno ječo kot "veleizdajalec madžarskega naroda". Vstajniki v letu 1956 so ga osvobodili, potem je preživel do leta 1971 na ameriškem veleposlaništvu, končno je po dolgotrajnih pogajanjih med Vatikanom in madžarsko vlado prišel v svobodni svet ter umrl v Avstriji.

Kaj ni že čas, da tudi Slovenija našemu škofu Rožmanu vrne odvzeto čast ter svojemu zvestemu sinu popravi vnebovpijočo privico?

NEVERJETNO a žal resnično je dejstvo, da pride v "katoliški" Italiji praktično vsako minuto do splava. Odkar je pred dvanajstimi leti prišel v veljavo člen 194. o splavu, se umori nerojenih otrok kar vrstijo. Mnoge organizacije se močno trudijo za ustrezna izobraževalna in vzgojna srečanja, ki naj prikažejo ljudem splav za to, kar resnično je: umor novega življenja, ki se je že začel razvijati ter zahteva spoštovanje in varstvo svoje nositeljice. Nedavno je 24 italijanskih katoliških gibanj po Italiji priredilo poseben "Teden za življenje", ki je s svojimi sporedi na mnogih krajih marsikomu razčistil pojme o splavu.

NITRA NA SLOVAŠKEM je končno 6. februarja letos dobila svojega škofa. Za to mesto je papež Janez Pavel II. imenoval Jana Koreca, ki ima za seboj kaj burno in težko preteklost. V duhovnika je bil ta jezuitski pater posvečen na skrivnem v oktobru 1950, že naslednje leto v avgustu pa prav tako na skrivnem posvečen v škofa. A oblasti mu skoraj štirideset let niso dovolile opravljati duhovniških opravil ter je poleg v zaporih vsa leta do upokojitve preživel v fizičnem delu. Pa je kljub budnemu nadzoru oblasti v teh letih razvil široko pastoralno dejavnost, zlasti še

med mladino. – Ob koncu januarja pa je prevzel svojo škofijo Hradec Králové Karl Otčenáška, ki je bil leta 1950 prav tako tajno posvečen v škofa, pa bil tri leta potem pod obtožbo veleizdaje obsojen na trinaest let zapora. Kasneje mu je oblast dovolila, da je smel opravljati duhovniško službo. Zdaj se je k njegovemu ustoličenju na škofovski sedež zbralo kar 35.000 vernikov, službe božje v stolnici pa se je udeležil tudi novi češkoslovaški predsednik Václav Havel, minister za notranje zadeve Richard Sacher in poleg papeškega nuncija številni češkoslovaški in drugi škofje.

KOMENTAR o pomenu diplomatskega zблиževanja med Sovjetsko zvezo in Vatikanom je objavila sovjetska agencija Novosti. Navedla je, kaj je bilo na tem polju zadnji čas doseženo, pa tudi omenila, da v SZ niso vsi navdušeni za ta korak svoje vlade. Med drugim pravi, da se je nekaterim perestrojka zamerila samo zato, ker jo je omenil in pohvalil papež. Agencija pa tudi omenja, da najbrž prav tako vsi katoličani niso ravno navdušeni nad "sodelovanjem z rdečimi". Posebno težavo predstavljajo katoličani vzhodnega obreda v Ukrajini. To vprašanje bodo morali reševati predstavniki apostolskega sedeža oz. katoliške Cerkve v Ukrajini ter ruske pravoslavne Cerkve. Gotovo pa bo imela pri vsem tem kaj reči ruska vlada, saj je bila ukrajinska katoliška Cerkve popravo-slavljena na pritisk Stalina ter njeno premoženje z njegovim odlokom odvzeto.

LEV DETELA je slovenski pisatelj, ki že več let živi na Dunaju in veliko ustvarja. Nedavno je slavil svojo petdesetletnico in istočasno predstavil svojo najnovejšo povest "Dunajski valček". Že vrsto let vrši Lev Detela poslanstvo razglasovalca slovenske kulture v evropskem prostoru, saj širi kot prevajalec, pisatelj in esejist svoja dela in dela drugih slovenskih avtorjev zlasti v germanski svet. Sodeluje tudi kot pisec člankov v raznih literarnih revijah z mednarodno publiko.

Detela pomeni skratka v današnjem času edinstven fenomen naše kulturne ustvarjalnosti. Je eden redkih, ki se ves posveča svojemu poslanstvu ter se preživlja samo s honorarji svojega literarnega dela.

**DO YOU NEED A GOOD PLUMBER?
POTREBUJETE KLEPARJA,
VODNEGA ALI PLINSKEGA
INSTALATERJA?**

**Rojakom Melbourne in okolice
se priporoča in je na uslugo
JOŽE ŽUGIČ,
5 Waverley Ave., E.Kew - Tel.: 817 3631**

ZA INDIJANCE plemena Ače v Paragvaju se poteguje tamkajšnja škofovska komisija za misijonarjenje. Vedno večja je namreč bojazen, da bo pleme popolnoma izumrlo. Šteje le še trideset družin, saj je doživelo pred nekaj desetletji pravi genocid. Oblasti so tri četrtine gozda, namenjenega Indijancem za preživetje, prodale brazilskim priseljencem in ti so ga pričeli prehitro izsekavati. Indijancem so odmerile oblasti komaj 1500 hektarjev gozda namesto potrebne površine vsaj 5700 hektarjev. Že prodaja zemlje brazilskim priseljencem je nezakonito dejanje, nadaljevanje preteklih krivic indijanskemu plemenu pa tudi. Žal se tako paragvajске oblasti kot mnoge druge po svetu kaj malo menijo za takele vnebovpijoče primere. . .

TUDI V AVSTRALIJI se vse ponavlja. Ko smo mi prihajali semkaj kot prvi povojni emigranti, smo bili – najbrž iz neke ljubosumnosti – krivi vsega, kar ni bilo prav. Danes pa naprtujejo Vietnamcem isto in še dodajajo razne neresnice, kakor jih podpira vlada s tisoči dolarjev, da si kupujejo avtomobile ipd... Spet je poleg strahu pred rumeno raso najbrž precej ljubosumnosti, ker so pač zelo pridni in zgrabijo za vsako delo, denarja pa ravno ne razmetavajo. – Zdjaj pa trdi gibanje "Zelenih", da je sedanje število letnih priseljencev vsaj za polovico previsoko in ogroža avstralsko okolje – odgovorni naj ga torej znižajo od 150.000 oseb letno na 70-80.000. Demokrati soglašajo z zelenimi in vlivajo olja na reakcijo užaljenosti s strani etničnih skupnosti, da je plamen še večji. – Vse te izjave bi najbrž iz previdnosti odpadle, če bi bil datum naših volitev takrat že razglašen. . .

VIKTORIJSKIM SLOVENCEM

TOBIN BROTHERS
funeral directors

North Melbourne 189 Boundary Road, 329 6144

Malvern 1382 High Street, 509 4720

Noble Park 505 Princes Highway, 546 7860

Frankston 232 Cranbourne Road, 781 2115

Mentone 93 2460

NA USLUGO V ČASU ŽALOVANJA

KOTIČEK NAŠIH MLADIH

DRAGI OTROCI!

Našo Galerijo mladih bomo to leto pričeli z LENKOVIM LENTIJEVEM, ki je med slovensko mladino v Melbournu dobro poznan, preko naših vseavstralskih koncertov pa tudi mnogim iz ostalih naselbin po širni Avstraliji. Rojen leta 1972 je eden izmed šestih otrok prijazne Lenkove družine, ki živi v okraju Mulgrave in je v Avstraliji od leta 1968. Oba starša sta iz Savinjske doline na Štejskem.

Od rojstva že je imel fant težave z vidom ter je moral doslej preko osmih operacij: desnega očesa mu ni so mogli rešiti, v levem so mogli ohraniti komaj deset odstotkov vida. V nadomestek pa je Bog dal Lentiju izreden talent za glasbo, ki je postala – lahko rečem – bistveni del njegovega življenja. Če bi fantu dali na izbiro: vid ali pa veselje ter posluš za glasbo, sem prepričan, da bi brez razmišljanja izbral glasbo, saj bi ga brez nje tudi najboljši vid najbrž ne osrečil.

Zanimivo je, da Lenti do svojega tretjega leta ni le slabo videl, ampak tudi še ni spregovoril. Je pa že takrat z glasovi dajal od sebe melodije ter kazal s tem veselje do petja in glasbe. Kot triletnika so ga do šestega leta vsak dan vozili v posebno šolo za slepe v Burwood, nato je začel osnovno šolo domače župnije sv. Vianeya, zdaj pa obiskuje Mazenoid College, ki ga v župniji Mulgrave vodijo očetje oblati. Dobro se uči in letos bo maturiral. Naj povem, da si je za enega matu-

MOJA DOMOVINA
OČE, MATI, BRATJE IN SESTRÉ,
KOČE, MESTA, TRATE IN STEZÉ,
HOLMI, SKALE VEČNEGA SNEGA
– TO JE MOJA DOMOVINA!

ZDRAVA BODI,
MOJA LEPA DOMOVINA,
MOJA LEPA DOMOVINA!

PRVA PESEM MLADIH, SONČNIH DNI,
VAROVANKA FANTOVE MOČI,
KRES, KI SEGA MENI DO NEBA
– TO JE MOJA DOMOVINA!

ZDRAVA BODI . . .

ZEMLJA RODNA MOJA JE TAKÓ,
DA – ČE TREBA – BÍL SE BOM ZA NJO,
ZADNJA KAPLJA MOJEGA SRCA
– TO JE MOJA DOMOVINA!

ZDRAVA BODI . . .

ZAHVALJUJEM SE vsem Kotičkarjem, ki ste se potrudili in mi poslali pobarvana angelčka iz božične številke. Vsaj vi strička niste pustili na cedilu. Kot najlepšo slikanico sem izbral ono, ki sta jo naslikala **Tomaž in Marjeta Ponikvar** v Adelaidi, S. A. Seveda bosta prejela nagrado. – Striček

ritetnih predmetov izbral tudi – glasbo. (Najbrž ste pričakovali, da bom napisal – slovenščino. A pri Lentiju so obvladale orgle, ki jih igra že od svojega osmega leta. Moram pa dodati, da materin jezik dobro razume in tudi govori.)

Lenti je globok vernik ter zelo rad orgla pri bogoslužju. V domači farni cerkvi že pet let orgla vsako drugo nedeljo ori popoldanski maši, enkrat na mesec pa že nekaj let tudi pri italijanski. V naši slovenski cerkvi v Kew tudi že precej časa nadomešča na koro sestro Silvestro na vsako drugo nedeljo v mesecu pri deseti maši, ko gre ona k slovenski maši v Geelong. Naj mu bo tu za pomoč izrečena iskrena zahvala!

Da je Lenti v verskem središču kakor doma, menda ni treba posebej poudariti. Spremlja na orglah naše Glasnike pri vajah in seveda nastopih. Pa tudi sicer je imel že veliko uspešnih nastopov ter je sodeloval pri naši radijski oddaji na 3ZZZ. Lentiju želimo kljub pomanjkljivosti vida še veliko lepih uspehov v življenju!

ZAHVALA – Rad bi se preko našega mesečnika iz srca zahvalil vsem ob priliki izgube moje drage mame **IVANKE POTEPAN**,

ki se je dne 25. novembra 1989 ločila od tega sveta. Hvaležen sem p. Valerijanu in p. Cirilu za pogoste obiske v teku njene težke bolezni. Vsem topli zahvala, ki ste mamu pospremili do njenega zadnjega doma na zemlji, za vse molitve in cvetje. Naj dobri Bog vsem stotero povrne, dragi mami pa naj podeli svoj mir.

Zalujoči sin **Geoffrey** in sorodniki
Condell Park, N. S. W.

IZ TORONTA, KANADA, smo prejeli prošnjo za objavo sledečega

OBVESTILA SLOVENCEM.

Slovenski zdovski rojaki z velikim zanimanjem spremljamo politične premike v matični domovini. V luči teh dogajanj se je letos na študijskih dneh v **DRA-GI-TRST** osnoval **INICIATIVNI ODBOR SLOVENSKEGA SVETOVNEGA KONGRESA** s sedežem v Celovcu. (O tem smo v Mislih že na kratko poročali. - Op. ur.) Ta korak nas je opogumil, da smo pričeli razmišljati o obliki nadstrankarskega slovenskega narodnega predstavnštva, ki naj bi pred svetovno javnostjo predstavljal Slovence. V ta namen smo 22. septembra 1989 ustanovili iniciativni odbor Konference zdovskih Slovencev v Kanadi s sedežem v Torontu.

Dne 27. septembra bo v slovenski zgodovini zaznamovan kot odločilni mejnik. Slovenski parlament je v Ljubljani z ogromno večino izglasoval važne ustavne amandmaje in s tem nakazal svetovni javnosti slovenske zahteve. Izglasovani ustavni amandmaji bodo v prihodnosti oblikovali slovensko politično, kulturno, pravno, socialno ter gospodarsko življenje. Prav to nas je nagnilo k odločitvi, da bomo skušali posredovati naša razmišljanja vsem zdovskim, zamejskim ter matičnim Slovencev, naj bodo to posamezniki ali organizacije, novo- ali staronaseljenci. Krajevne konference zdovskih Slovencev naj bi omogočile povezovanje Slovencev širom sveta, istočasno pa bo njihova naloga informirati svetovno javnost o slovenski problematiki.

"Razmišljanja" o organizaciji in idejni problematiki zamišljenega svetovnega kongresa bomo posredovali slovenski javnosti vseh treh Slovenij v prihodnjih dneh v obliki brošure (Smo jo že prejeli in je kaj zanimiva. - Op. ur.)

Enotna miselnost in enoten pristop na področju slovenske suverenosti, demokratičnega političnega pluralizma ter svobodnega gospodarstva, bo merilo naše slovenske strpnosti, družbene politične zrelosti, gospodarske dalekovidnosti, predvsem pa merilo naše narodne zavesti, pa čeprav geografsko oddaljeni ali celo rojeni izven matične Slovenije.

Dolžnost in potreba nas vseh je, da trideset odstot-

KRIŽEM AVSTRALSKE SLOVENIJE

kov Slovencev, živečih izven meja matične države, prisluhne zgodovinskim premikom in enotno pomaga Slovencev doseči narodno osamosvojitvev.

"Obvestilo Slovencev" zaključujemo s prijateljskim pozdravom in z željo, da bi tudi v matični domovini zavlada Jeffersonova misel:

Vlada ljudstva . . . po ljudstvu . . . za ljudstvo . . .

Iniciativni odbor—
Kanadska konferenca zdovskih Slovencev

Idejo **SLOVENSKEGA SVETOVNEGA KONGRESA**, sestavljenega iz **KONFERENC** po raznih državah, kjer prebivajo po svetu raztreseni Slovenci, lahko samo pozdravimo. Kot "nadstrankarska" pa mora vključevati vse dobromerne Slovence oz. slovenske organizacije po svetu. Gotovo ne sme pozabiti tistih, ki so naš preizkušani narod pred svetom vsa ta povojna leta predstavljali (n.pr. Slovenski narodni odbor, ki še obstoja ter ga Svetovni kongres nujno mora vključiti ter tudi upoštevati njegovo delo preteklih desetletij). Hvalevredno je, da so mnogi postali aktivni in neustrašeni vsaj zdaj, ko bije dvanajsta ura, dejstvo pa le ostane, da jih v preteklih kritičnih letih — in brez tega stalnega odpora bi najbrž ne bilo sedanjosti — ni bilo na okopih. Vzrokov za to je res lahko več in tudi tehtnih — zato pa še večje spoštovanje tistim, ki so se kot javni delavci med našimi izseljenci vsa desetletja po vojni izpostavljali za resnico in pravico.

Naj ob kanadskem Obvestilu Slovencev omenim, da je naši avstralski skupnosti v ponos, da je eden glavnih delavcev iniciativnega odbora kanadske konference bivši Melbournčan in soustanovitelj tukajšnjega Slovenskega društva Melbourne (S. D. M.) — dr. Zlatko **VERBIC**. Naj bi bil to en nagib več, da idejo razmislimo in sprejmemo ter presadimo tudi na našo ce-

Melbournskim Slovencev se priporoča
KAMNOSEŠKO PODJETJE

LUCIANO VERGA & SONS
ALDO and JOE
MEMORIALS P/L

10 BANCELL STREET,
CAMPBELLFIELD, VIC. 3061

Tel.:
359 1179
A.H.: 470 4095

Vsa
dela so
pod garancijo!

Funerals of Distinction

A.F.D.A.

724 5408

17 Railway Parade, Fairfield, 2165

72 3093

Sydnejskim Slovincem v času žalovanja 24 ur dnevno na uslugo: v velikem Sydneyu, na deželi, v Canberri A.C.T., kakor tudi pri meddržavnih ali prekomorskih prevozih pokojnih.

lino. Saj smo doslej na vse zadnje premike doma in po svetu z ozirom na demokratizacijo rodne domovine zelo hitro in pozitivno reagirali. Ob krivičnih obsodbah pred vojaškim sodiščem v Ljubljani je v Canberri zaživel Odbor za varstvo človekovih pravic, zdaj pred volitvami republike Slovenije pa v Sydneyu kot v Melbournu posebna organizacija v podporo demokracije, ki naj nudi pomoč DEMOS-u za uspešno predvolilno kampanjo.

Rojaki, podprimo vse, kar koristi dragi rodni domovini, da se reši slednje srage rdeče diktature in za diha končno demokrasko svobodo. Vsaka prilika, ki jo zlasti zdaj pustimo mimo, je izgubljena za vselej.

P. BAZILIJ, urednik Misli

MERRYLANDS, N. S. W. — V nedeljo 10. decembra 1989 zvečer je v slovenskem verskem središču sv. Rafaela (Sydney) Erik Modic, član sveta Socialdemokratske zveze Slovenije in ustanovni član mednarodnega društva za podporo demokracije, predaval o slovenski demokratični opoziciji. Zbralo se je preko sto poslušalcev, ki so v živahnem razgovoru izrazili svojo pripravljenost podpreti demokratični proces v Sloveniji. G. Modic je seznanil avstralske Slovence tudi o delovanju in ciljih iniciativnega odbora mednarodnega društva za podporo demokracije v Sloveniji, ki so ga v avgustu ustanovili v Nemčiji. Spontano so se navzoči Slovenci odločili, da bi zgledu tega društva ustanovili tudi v Sydneyu odbor v pomoč demokratične opozicije. Petintrideset prisotnih se je na licu mesta včlanilo v to našo novo organizacijo. Člani novoustanovljenega odbora so izrazili željo, da bi čim prej podarili DEMOS-u telefaks, ki je predpogoj za sodobno komuniciranje s svetom. Dalje želijo spodbujati tudi naše

Melbournskim rojakom je na uslugo

ZOBNI TEHNIK — DENTAL TECHNICIAN
LUBI PIRNAT

18 WRIDGWAY AVE., BURWOOD, Vic.
Telefon: 288 4159

Izdelava umetnega zobovja in vsa popravila.
Full denture service and repairs.

rojake v Argentini, Kanadi in ZDA, da sledijo nemškimi in avstralskim Slovincem ter ustanovijo kaj podobnega v podporo demokratični opoziciji.

V soboto, 7. januarja 1990, so imeli zvečer v verskem središču Merrylands prvo redno sejo člani iniciativnega odbora. Sprejeli so začasna pravila društva in izbrali devetčlanski upravni odbor, ki ga sestavljajo: Stanko Aster-Stater, Dušan Bakija, Alfred Brežnik, Rudi Brežnik, Martin Berkopec, Dr. Marko Coby, Jože Košorok, gdč. Tanja Resnik in ga. Mihela Sušteršič. Na seji so prebrali IZJAVO predsednika Demokratične Opozicije Slovenije, dr. Jožeta Pučnika, v kateri je tudi odstavek, ki se glasi: "Avstralske Slovence prosimo za finančno pomoč za izvedbo predvolilnega boja, ki kljub vsej demokratizaciji v Sloveniji ne bo enakopraven. Potrebujemo predvsem nabavo najnujnejše opreme, ki naj zagotovi možnost predstavitve našega programa volilcem."

Po prečitaju IZJAVE so navdušeni člani še isti večer zbrali v ta namen vsoto 3.000 avstralskih dolarjev, do danes pa je ta vsota, če sem prav poučen, narasla še za deset tisoč dolarjev. — Sydneyški poročevalec

ZAHVALA avstralskemu odboru za podporo demokracije v Sloveniji. — Internacionalni odbor za podporo demokracije v Sloveniji, s sedežem v Münchenu, se zahvaljuje avstralskemu odboru za podporo demokracije v Sloveniji s sedežem v Sydneyu, za prejeto nakazilo 3.000.- avstralskih dolarjev. Kot dogovorjeno je naše društvo uporabilo to vsoto za nakup telefaksa (cena ca. 1.650.- avstr. dolarjev) za Demokratično opozicijo Slovenije (DEMOS). DEMOS bo prejel telefaks do konca tega meseca. Preostali denar (ca. 1.350.- avstr. dolarjev) in dosedanje premoženje našega društva iz prispevkov in članarin, bomo souporabili za nakup kombi-avtomobila za prevoz predstavnikov DEMOS-a.

V imenu iniciativnega odbora — Erik Modic

Medtem so prejeli tudi že denar (ca. 900.- avstr. dolarjev), ki so jih zbrali ob Modicevem obisku rojaki Melbournu. Tam se zdaj akcija nadaljuje z ustanovitvijo lastnega iniciativnega odbora za podporo demokracije v Sloveniji. Op. ur.

TYRONE HRIGHTS, Qld. - Pred nekaj meseci sem preko Misli zaprosil, naj bi mi naši ljudje poslali svoje posrečene dogodivščine, ki so jih doživeli v prvih letih po prihodu v Avstralijo zaradi neznanja jezika ali kakega drugečnega nesporazuma. Bodisi na delu, na vlak, pri nakupovanju v trgovini ali v pogovoru s sosedo. . . prav vsakemu od vas se je v tistih časih kaj zares smešnega (ali pa morda tudi kaj krutega) zgodilo. Vsaj navadno je bil kriv jezik in zaradi njega nesporazum, pa morda tudi, ker nismo še poznali navad Avstralcev. - Že precej teh zgodbic sem dobil iz vseh koncev Avstralije, potrebujem pa jih še dosti več. Veliko smeha bo, ko jih boste čitali. Napišite jih, četudi samo v par vrsticah; jih bom že sam izoblikoval, da bodo prav izpadle in se čedno brale.

Pozdravljam vse bralce MISLI - Marijan Lauko,
3 Palana Court, Tyrone Heights, Qld. 4556
Telefon: (071) 45 3327

GORICA, Italija - Poleg novoletnih voščil vsem slovenskim gospodarstvenikom in podjetnikom po Sloveniji v svetu spoštovano uredništvo kot Vaš redni naročnik in bralec naprošam, če bi zanje objavili tole:

Odločil sem se, da z Vašo pomočjo ter prisotnostjo uresničimo skupaj moj več kot desetletni načrt.

- Odkriti ves slovenski potencial po svetu.

- Ustanoviti regionalne zveze ter glavno povezovalno zvezo.

- Skupaj izdajati publikacijo "Sodelovanje", ki naj bo glasilo vseh slovenskih gospodarstvenikov in podjetnikov po svetu.

- Iz vsake države, v kateri se nahajate, bi rad dobil imena in naslove oseb, ki bi bile pripravljene sodelovati v pripravljalnem odboru.

Imena z naslovi, ponudbe za sodelovanje ter razne nasvete pošljite na naslov:

EUROSLOV-REALITY s. r. l.
(Evropska slovenska stvarnost)
c/o Palace Hotel, Corso Italia 63,
Gorizia-Gorica 34170, Italy

Tel.: 0481-82166 Telefax: 0481-31658

Za pripravljalni odbor
Vinko Levstik

Šef uslužbencu: "Vem, da se ob plači, ki vam jo dam, ne morete poročiti. A verjemite mi: nekoč mi boste za to še hvaležni."

+

"Kaj pa jemlješ proti nespečnosti?"

"Vsako uro pol litra črnine."

"In potem zaspíš?"

"Tisto ravno ne, a ni mi več težko bedeti."

Melbournskim Slovincem se priporoča
KAMNOSEŠKO PODJETJE

VIZZINI MEMORIALS

Proprietor: Giovanni Verga

9 TRAWALLA AVE., THOMASTOWN, VIC.

Telefon: 359 5509

doma: 478 5375 in 478 4726

Nagrobne spomenike izvršujemo po dogovoru.

Garancija za vsako naše delo!

KDO BI VEDEL POVEDATI . . .

. . . kje je LUDVIK (morda LUDOVIK) CERAR, rojen 22. julija 1928, Pšata pri Ljubljani. Doma je bil po poklicu sanitarni tehnik. Slovenijo je zapustil z drugo ženo in obema hčerkama v septembru leta 1963 v neznanu. Po nepreverjenih podatkih naj bi živel z družino v Avstraliji na področju Melbournea.

V Sloveniji živi še sin Vinko iz prvega zakona, tri sestre in brat. Pobudo za iskanje pa so dali otroci sina Vinka, torej vnuki iskanega, ki bi radi kaj zvedeli o svojem dedku.

Uredništvo bo rade volje posredovalo sleherno novice o iskanem dalje.

"Natakar! V juhi sem našel vžigalnik. Ali veste, kaj to pomeni?"

"Vem, vem! To pomeni, da so še pošteni ljudje na svetu."

L. & E. K. Bayside Printing Service

Slovenska tiskarna

Poročna naznanila - Listke za konfete
Krstne Listke - Zahvalne Kartice
Vizitke - Pisemske Gljave
Ter vse vrste knjig in računov.

Lastnik Lojze Kovačič

Very Reasonable Prices

A.H. 551 7451

89 CLARINDA ROAD, OAKLEIGH SOUTH 3167

HEIDELBERG CABINETS PTY. LTD.

FRANK ARNUŠ

Priporočamo se melbournskim rojakom za izdelavo kuhinjskih omar in drugega pohištva po zmerni ceni.

7 LONGVIEW COURT,
THOMASTOWN 3074
(Bundoora Industrial Park)

TEL.: 465 0263
A.H. : 459 7275

RESNICA JE KISLA KOT CVIČEK — PA SE OB NJEJ LE NASMEJEMO . . .

/Uvoženo iz domovine/

+ Partija je v resnih škripcih: na vse kriplje išče način, kako bi si predala oblast.

+ Boljšega jutri ne bodo izborili včerajšnji borci.

+ Gledam, kako živijo naši vodilni tovariši. Da, tako sem si predstavljal komunizem.

+ Štori imajo najgloblje korenine.

+ Življenja v svobodi ni mogoče opisati, treba ga je bilo doživeti.

+ Nesreča ni prišla sama — zanjo smo se morali boriti.

+ Delavski razred postaja nemogoč: zahteva vse mogoče.

+ Ni je pravice na tem božjem svetu: od tisoč nezmožnih je le eden minister.

+ Ta je pa res velik rodoljub: na svoj mercedes je obesil državno zastavo.

+ Ali je šest partij v šestih republikah že — večpartijski sistem?

+ Delavec Janež je dobil tri leta zapora, ker je rekel generalnemu direktorju, da je idiot: eno leto je dobil za "idiota", dve leti pa dodani, ker je izdal poslovno tajnost.

REŠITEV decembrske križanke:

Vodoravno: 2. stiska; 7. lila; 8. Zora; 9. iver; 10. evka; 11. Evropa; 13. spreobrniti; 16. neznan; 18. Škot; 19. Igor; 20. Onan; 21. bean; 22. anilin.

Navpično: 1. slovesen; 2. slikar; 3. tava; 4. spreobrniti; 5. azuren; 6. krap; 12. asistent; 14. ednina; 15. iskren; 17. Etna; 18. šobi.

Rešitev so poslali: Ivanka Študent, sestre v Slomškovem domu, Lidija Čušin, Jože Grilj, Francka Anžin in Marija Špilar, Ivan Podlesnik, Ana Kos, Jože Petrovčič. Izžrebana je bila Ana Kos.

"V naši hiši nosim hlače jaz," se hvali mož pred družbo.

Znanec, ki pozna njegove družinske razmere, opo-reka: "No, tega pa ni ravno videti."

Vodoravno: 1. cenim, spoštujem; 9. stik na koncu verzov (v množini); 10. zavzeto prosil; 11. ohlajevalni stroj; 13. svetopisemska oseba; 14. prevozno sredstvo; 17. če so leta, je kar visoka starost; 19. začimba; 20. mlečni izdelek; 21. lesena posoda za tekočino; 23. kratica za narodno univerzitetno knjižnico; 25. nada; 26. pletena košara za nošnjo na hrbtu; 28. predlog; 29. ena šahovskih figur; 31. vrsta žita; 32. šalim pravimo po domače.

Navpično: 1. najvišja točka (2 sklon množine); 2. kopal je po zemlji; 3. slovenska kneginja - svetnica; 4. stari oče (4. sklon množine); 5. kralj ptičev (v dvojini); 6. glas; 7. hoditi, biti na poti; 8. majhno (tujka iz grščine); 12. moško ime; 15. obrambni nasip; 16. stena; 17. najbližji potomec; 18. muja; 21. brez vlage; 22. primitivno strelno orožje; 24. deli celote; 26. obžalovanje; 27. pravijo ji kraljevska igra; 29. zaimek; 30. veznik.

Rešitev pošljite na uredništvo do 10. marca!

1	2	3	4		5	6	7	8
9					10			
11					12			
			13					
14	15	16				17	18	
	19				20			
21				22		23		24
25			26		27		28	
		29				30		
31					32			

"To pa ne zato," pojasni mož, "ker mi žena kupuje vedno predolge predpasnike."

+

Znanca se pogovarjata.

"Veš sosed mi je s kamnom razbil šipo na oknu sobe, v kateri se vadim v igranju na trobento."

"Bedak je tvoj sosed. Sedaj te bo še bolj slišal."

+

"Če ti črna mačka prekriza pot, ali to pomeni srečo ali nesrečo?"

"Odvisno je od tega, ali si človek ali pa miš."

KRAŠKI IZLIVI – Pesmi Marcele Bole, Melbourne. Cena 7.– dol.

ISKANJE – Pesmi Petra Košaka, Melbourne. Cena 3.– dol.

CVET LJUBEZNI – Pesmi Ivana Lapuha, Melbourne. Cena 4.– dol.

SVETO PISMO NOVE ZAVEZE v prikupni žepni izdaji. Z opombami in kratko razlago težko razumljivih mest. Cena 6.– dolarjev.

KRISTJAN MOLI je naslov molitvenika s 305 stranmi. Cena 5.– dol.

HVALIMO GOSPODA je zbirka ljudskih cerkvenih pesmi (z notami) v obliki molitvenika, z dodatkom stalnih mašnih in drugih molitev. Cena je 5.– dol. Ista pesmarica v skrajšani obliki stane 2.– dol.

HOJA ZA KRISTUSOM je knjižica v obliki molitvenika, ki obsega nesmrtna spise Tomaža Kempčana. Cena 5.– dolarjev.

SHEPHERD OF THE WILDERNESS – Angleški življenjepis misijonarja Baraga v žepni izdaji. Spisal Bernard J. Lambert. Cena 2.– dol.

DREAM VISIONS – Cankarjeva knjiga "Podobe iz sanj" v odličnem angleškem prevodu. Slovenian Research Center, USA. Cena 12.– dol.

MEN WHO BUILT THE SNOWY – O življenju ob graditvi Snowy Mountains projekta napisal v angleščini Ivan Kobal. Cena 8.– dol.

THE GLIMMER OF HOPE (Svit upanja) – Izšla v angleškem jeziku v samozaložbi pisca Jožeta Komidarja, N.S.W. Obsega spomine na Loško dolino med revolucijo in razmišlja o komunizmu. Cena 6.– dol.

THE SLOVENIANS FROM THE EARLIEST TIMES – V angleščini je napisala slovensko zgodovino Dragica Gelt. S številnimi slikami opremljena knjiga je izšla v Melbournu. Cena 22.– dolarjev.

Imamo še več knjig našega matičnega, zamejskega in zdomskega trga.

LEPOTE SLOVENSkih CERKVA je monumentalna knjiga z 283 barvnimi posnetki. Avtor slik je Jože Anderlič, besedilo pa je napisal dr. M. Zadnikar. Cena 49.– dol.

ZAPOJMO, FANTJE! je naslov žepni izdaji narodnih in ponarodelih pesmi, ki jih pojemo navadno v veseli družbi. Izdal je pesmarico izseljenski duhovnik C. Turk v Nemčiji. Vredna je cene 5.– dolarjev.

SLOVENSKO-AVSTRALSKO DRUŠTVO CANBERRA Inc.

pozdravlja vse rojake
in bralce MISLI
s pristrčnim vabilom:
**KADAR SE MUDITE
V CANBERRI,
OBISČITE NAS!**

Vsem rojakom in njih prijateljem sporočamo: naš **DOM**, poznan pod imenom **TRIGLAV**, na Irwing Street, **PHILLIP (CANBERRA)**, A. C. T., je odprt gostom vsak dan (vključno sobote, nedelje in praznike, razen velikega petka in večera božične vigilije) od 11.30 a.m. do 11.45 p.m.

Naš bar je odprt od 11.30 dopoldan dnevno ter nudi tudi številne slovenske pijače. Kuhinja servira okusno domače pripravljeno hrano vsak dan od šestih do devetih zvečer, ob nedeljah pa tudi od poldne do druge ure in od šeste ure zvečer.

KADAR SE MUDITE V CANBERRI: DOBRODOŠLI V SLOVENSKEM DOMU!

Pri nas Vam bo tudi vselej kdo na razpolago za razne informacije o Canberri in okolici.

Naša telefonska številka: (062) 82 1083.

FOR ALL YOUR
TRAVEL REQUIREMENTS:
AIRLINES
TOURS
CRUISES
COACHES
ACCOMMODATION
TRAVEL INSURANCE

PLEASE CONTACT:
ANGIE - CHARLES - or ERIC
G R E G O R I C H

DONVALE TRAVEL

1042—1044 Doncaster Road,
EAST DONCASTER, Victoria 3109

Telefon: 842 5666

Lic. No:
30218

SLOVENIJA VAS PRIČAKUJE!

POLETI DO LJUBLJANE, ZAGREBA, TRSTA in DUNAJA
/enako do RIMA, BEOGRADA, FRANKFURTA.../

Zelo dobre ekonomske prilike
za obisk lepe Slovenije
in vseh strani sveta...

*Pokličite ali obiščite naš urad za podrobnejša pojasnila,
da Vam lahko pomagamo pravočasno dobiti potni list in jugoslovansko vizo!*

Ne pozabite, da je že od leta
1952 ime GREGORICH dobro
poznano in na uslugo vsem, ki
se odpravljajo na potovanja!
PRIDEMO TUDI NA DOM!

ERIC IVAN GREGORICH
DONVALE TRAVEL
1042—1044 Doncaster Road,
EAST DONCASTER, Vic. 3109
Telefon: 842 5666